ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

της 23ης Ιουλίου 2025*

«Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας – Δέσμευση κεφαλαίων – Κατάλογοι προσώπων, οντοτήτων και φορέων επί των οποίων εφαρμόζεται η δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων – Διατήρηση του ονόματος του προσφεύγοντος στον κατάλογο – Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ – Εσφαλμένη εκτίμηση – Δικαιώματα άμυνας – Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση T-1095/23,

OT, εκπροσωπούμενος από τους J.-P. Hordies και P. Blanchetier, δικηγόρους,

προσφεύγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τον V. Piessevaux και την M.-C. Cadilhac,

καθού,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Mastroianni, πρόεδρο, M. Brkan (εισηγήτρια), I. Gâlea, T. Tóth και S. L. Kalėda, δικαστές,

γραμματέας: P. Núñez Ruiz, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία, και ειδικότερα:

– το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Νοεμβρίου 2023,

– την απόφαση της 28ας Φεβρουαρίου 2024 με την οποία το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα περί ανωνυμίας του προσφεύγοντος,

– το υπόμνημα προσαρμογής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Μαΐου 2024,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 26ης Μαρτίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή που άσκησε βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ο προσφεύγων OT ζητεί την ακύρωση, πρώτον, της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2023/1767 του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ 2023, L 226, σ. 104), και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1765 του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 269/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ 2023, L 226, σ. 3) (στο εξής: πράξεις του Σεπτεμβρίου του 2023), και, δεύτερον, της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2024/847 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2024, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L, 2024/847), και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2024/849 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2024, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 269/2014 σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ L, 2024/849) (στο εξής, από κοινού: πράξεις του Μαρτίου του 2024), και στο μέτρο που οι πράξεις αυτές (στο εξής: προσβαλλόμενες πράξεις) διατηρούν το όνομά του στους καταλόγους που επισυνάπτονται στις εν λόγω πράξεις.

I. Ιστορικό της διαφοράς

2 Ο προσφεύγων είναι υπήκοος Κύπρου.

3 Η υπό κρίση υπόθεση εντάσσεται στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων που αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας.

4 Κατόπιν της προσάρτησης της Κριμαίας από τη Ρωσική Ομοσπονδία, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε, στις 17 Μαρτίου 2014, την απόφαση 2014/145/ΚΕΠΠΑ, σχετικά με περιοριστικά μέτρα όσον αφορά δράσεις που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ 2014, L 78, σ. 16), βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ.

5 Την ίδια ημερομηνία το Συμβούλιο εξέδωσε, βάσει του άρθρου 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, τον κανονισμό (ΕΕ) 269/2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα για ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας (ΕΕ 2014, L 78, σ. 6).

6 Στις 25 Φεβρουαρίου 2022, λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης στην Ουκρανία, το Συμβούλιο εξέδωσε, αφενός, την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/329 για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145 (ΕΕ 2022, L 50, σ. 1), και, αφετέρου, τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/330 για την

τροποποίηση του κανονισμού 269/2014 (ΕΕ 2022, L 51, σ. 1), προκειμένου, μεταξύ άλλων, να τροποποιήσει τα κριτήρια κατ' εφαρμογήν των οποίων τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή άλλους φορείς.

7 Το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, της απόφασης 2014/145, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2022/329, προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που τελούν υπό την κυριότητα, την κατοχή ή τον έλεγχο:

[…]

δ) φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που παρέχουν υλική ή οικονομική στήριξη σε Ρώσους ιθύνοντες υπεύθυνους για την προσάρτηση της Κριμαίας ή την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας ή έχουν οφέλη από αυτούς·

[…]

ζ) εξεχόντων επιχειρηματιών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που δραστηριοποιούνται σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι παρέχουν σημαντική πηγή εσόδων στην κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία είναι υπεύθυνη για την προσάρτηση της Κριμαίας και την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας,

[…]

2. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διάθεση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα ή προς όφελος αυτών.»

8 Η λεπτομερής διαδικασία της δέσμευσης κεφαλαίων ορίζεται στις επόμενες παραγράφους του άρθρου 2 της απόφασης 2014/145, όπως τροποποιήθηκε.

9 Ο κανονισμός 269/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2022/330, επέβαλλε τη λήψη μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων και καθόριζε τις σχετικές διαδικαστικές λεπτομέρειες χρησιμοποιώντας κατ' ουσίαν πανομοιότυπη διατύπωση με εκείνη της απόφασης 2014/145, όπως τροποποιήθηκε. Συγκεκριμένα, ειδικότερα, το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία α′ έως ζ′, του κανονισμού αυτού επαναλαμβάνει κατά βάση το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α′ έως ζ′, της εν λόγω απόφασης.

10 Με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/429 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145 (ΕΕ 2022, L 87I, σ. 44), καθώς και με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/427 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2022, για την εφαρμογή του κανονισμού 269/2014 (ΕΕ 2022, L 87I, σ. 1) (στο εξής: αρχικές πράξεις), το όνομα του προσφεύγοντος προστέθηκε στους καταλόγους που επισυνάπτονται στην απόφαση 2014/145 και στον εν λόγω κανονισμό (στο εξής: επίμαχοι κατάλογοι).

11 Στις 13 Απριλίου 2022 το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα τον φάκελο WK 3073/2022 INIT.

12 Με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/1530 του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145 (ΕΕ 2022, L 239, σ. 149), και την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/572 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2023, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145 (ΕΕ 2023, L 75 I, σ. 134), καθώς και με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/1529 του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, για την εφαρμογή του κανονισμού 269/2014 (ΕΕ 2022, L 239, σ. 1), και με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2023/571 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2023, για την εφαρμογή του κανονισμού 269/2014 (ΕΕ 2023, L 75 I, σ. 1), το Συμβούλιο διατήρησε το όνομα του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους.

13 Με έγγραφο της 22ας Δεκεμβρίου 2022, το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα τον φάκελο WK 17621/2022 INIT.

14 Με έγγραφο της 9ης Μαΐου 2023, ο προσφεύγων υπέβαλε στο Συμβούλιο αίτηση επανεξέτασης.

15 Στις 5 Ιουνίου 2023 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2023/1094, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/145 (ΕΕ 2023, L 146, σ. 20), και τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1089, για την τροποποίηση του κανονισμού 269/2014 (ΕΕ 2023, L 146, σ. 1).

16 Η απόφαση 2023/1094 τροποποίησε τα κριτήρια καταχώρισης των ονομάτων των προσώπων τα οποία αφορά η δέσμευση κεφαλαίων. Το κείμενο του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, της απόφασης 2014/145 αντικαταστάθηκε από το ακόλουθο κείμενο:

«ζ) εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία και των άμεσων μελών των οικογενειών τους ή άλλων φυσικών προσώπων που ωφελούνται από αυτούς ή επιχειρηματιών, νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που δραστηριοποιούνται σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία είναι υπεύθυνη για την προσάρτηση της Κριμαίας και την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας […]».

17 Ο κανονισμός 2023/1089 τροποποίησε με παρόμοιο τρόπο τον κανονισμό 269/2014.

18 Με έγγραφο της 19ης Ιουνίου 2023, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι σκόπευε να διατηρήσει την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους βάσει τροποποιημένων λόγων.

19 Με έγγραφο της 29ης Ιουνίου 2023, ο προσφεύγων υπέβαλε στο Συμβούλιο νέα αίτηση επανεξέτασης.

20 Με έγγραφο της 5ης Ιουλίου 2023, ο προσφεύγων υπέβαλε, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43), αίτηση πρόσβασης στον φάκελο του Συμβουλίου προκειμένου να του κοινοποιηθούν τα έγγραφα που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό των κρατών μελών που είχαν αναλάβει την πρωτοβουλία για την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.

21 Με έγγραφο της 10ης Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα τον φάκελο WK 5142/2023 INIT, της 20ής Απριλίου 2023, ο οποίος περιείχε πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον και την οικονομία της Ρωσίας.

22 Με έγγραφο της 18ης Αυγούστου 2023, το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα τον φάκελο WK 10555/2023 INIT, της 14ης Αυγούστου 2023, καθώς και τον φάκελο WK 5142/2023 ADD 1, της 16ης Αυγούστου 2023, ο οποίος περιείχε πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον και την οικονομία της Ρωσίας.

23 Με έγγραφο της 28ης Αυγούστου 2023, απαντώντας στην αίτηση πρόσβασης στον φάκελο βάσει του κανονισμού 1049/2001, το Συμβούλιο γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα ορισμένα έγγραφα και επισήμανε ότι η γνωστοποίηση ορισμένων άλλων εγγράφων δεν ήταν δυνατή λόγω της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των διεθνών σχέσεων, ιδίως για τους φακέλους WK 10524/2023, της 9ης Αυγούστου 2023, και WK 10524/2023 REV 1, της 10ης Αυγούστου 2023.

24 Με έγγραφο της 29ης Αυγούστου 2023, ο προσφεύγων υπέβαλε νέα αίτηση επανεξέτασης με την οποία ζητούσε επίσης τη διαβίβαση του φακέλου WK 10524/23 REV1, ο οποίος μνημονευόταν στο έγγραφο του Συμβουλίου της 18ης Αυγούστου 2023, αλλά δεν είχε κοινοποιηθεί μαζί με το έγγραφο αυτό.

25 Με έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2023, ο προσφεύγων υπέβαλε, βάσει του κανονισμού 1049/2001, επιβεβαιωτική αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα.

26 Με την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, το όνομα του προσφεύγοντος διατηρήθηκε στους επίμαχους καταλόγους για τους ακόλουθους λόγους:

«[Ο προσφεύγων ε]ίναι μείζων μέτοχος του ομίλου Alfa Group, που περιλαμβάνει και την κοινοπραξία Alfa Bank, έναν από τους μεγαλύτερους φορολογούμενους της Ρωσίας. Πιστεύεται ότι είναι ένα από τα πρόσωπα με τη μεγαλύτερη επιρροή στη Ρωσία. Έχει εδραιωμένους δεσμούς με τον πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας Vladimir Putin. Ο Vladimir Putin επιβράβευσε την Alfa Group για την αφοσίωση που επέδειξε στις ρωσικές αρχές με την παροχή πολιτικής βοήθειας στα σχέδιά της για ξένες επενδύσεις.

Η ασφαλιστική εταιρεία AlfaStrakhovanie, θυγατρική της Κοινοπραξίας Alfa Group, παρέχει ασφάλιση στα οχήματα της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας της Εθνοφρουράς της Ρωσικής Ομοσπονδίας (Rosgvardia), της οποίας οι μονάδες επιχειρούν στις κατεχόμενες περιοχές της Ουκρανίας που βρίσκονται υπό ρωσικό έλεγχο, καθώς και στα οχήματα των σωματοφυλάκων του προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας Vladimir Putin. Εξάλλου, ο όμιλος X5 Retail Group, θυγατρική και αυτός της κοινοπραξίας Alfa Group, συνεργάζεται με την JSC Voentorg, οντότητα υποκείμενη σε περιοριστικά μέτρα η οποία παρέχει υπηρεσίες εστίασης και καθαριστηρίου καθώς και στρατιωτικές στολές στις ένοπλες δυνάμεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της οποίας η θυγατρική πωλεί μπλουζάκια με το στρατιωτικό σύμβολο “Z”, που χρησιμοποιείται από τους Ρώσους προπαγανδιστές για την προώθηση του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Ως εκ τούτου, παρέχει ενεργά υλική ή οικονομική στήριξη, και επωφελείται από Ρώσους ιθύνοντες υπεύθυνους για την προσάρτηση της Κριμαίας ή την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας. Είναι επίσης επιφανής επιχειρηματίας ο οποίος δραστηριοποιείται στη Ρωσία και συμμετέχει σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι συνιστούν σημαντική πηγή εσόδων για την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία είναι υπεύθυνη για την προσάρτηση της Κριμαίας και την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας.»

27 Με έγγραφο της 15ης Σεπτεμβρίου 2023, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για τη διατήρηση της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους και απάντησε στις αιτήσεις επανεξέτασης που είχε υποβάλει.

28 Με έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 2023, απαντώντας στην επιβεβαιωτική αίτηση του προσφεύγοντος, το Συμβούλιο του γνωστοποίησε ορισμένα έγγραφα και επισήμανε ότι δεν επιτρέπει την πρόσβαση σε άλλα έγγραφα, ιδίως στους φακέλους WK 10524/2023 και WK 10524/2023 REV 1, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη περίπτωση, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 1049/2001.

29 Με έγγραφο της 26ης Οκτωβρίου 2023, το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα τον φάκελο WK 10524/2023 REV 1.

30 Κατά των πράξεων της 15ης Μαρτίου 2022 που μνημονεύονται στη σκέψη 10 ανωτέρω και των πράξεων της 14ης Σεπτεμβρίου 2022 που μνημονεύονται στη σκέψη 12 ανωτέρω ασκήθηκε προσφυγή ακυρώσεως, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου (T-193/22, EU:T:2023:716).

II. Μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά

31 Με έγγραφο της 8ης Φεβρουαρίου 2024, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για την πρόθεσή του να διατηρήσει την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους και του κοινοποίησε τον φάκελο WK 1303/2024 INIT, της 29ης Ιανουαρίου 2024, καθώς και τον φάκελο WK 5142/2023 ADD 2, της 29ης Ιανουαρίου 2024, οι οποίοι περιείχαν πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον και την οικονομία της Ρωσίας.

32 Με έγγραφο της 18ης Φεβρουαρίου 2024, ο προσφεύγων ζήτησε από το Συμβούλιο να επανεξετάσει τη διατήρηση της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.

33 Με έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 2024, το Συμβούλιο υπενθύμισε στον προσφεύγοντα την πρόθεσή του να διατηρήσει την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.

34 Με έγγραφο της 27ης Φεβρουαρίου 2024, ο προσφεύγων ζήτησε από το Συμβούλιο να επανεξετάσει τη διατήρηση της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.

35 Με την έκδοση των πράξεων του Μαρτίου του 2024, το όνομα του προσφεύγοντος διατηρήθηκε στους επίμαχους καταλόγους για τους ακόλουθους λόγους:

«Ο [προσφεύγων] είναι κύριος μέτοχος της Κοινοπραξίας Alfa Group. Συγκαταλέγεται στα πρόσωπα με τη μεγαλύτερη επιρροή στη Ρωσία. Ο Vladimir Putin επιβράβευσε την Alfa Group για την αφοσίωση που επέδειξε στις ρωσικές αρχές με την παροχή πολιτικής βοήθειας στα σχέδιά της για ξένες επενδύσεις.

Η ασφαλιστική εταιρεία AlfaStrakhovanie, θυγατρική της Κοινοπραξίας Alfa Group, παρέχει ασφάλιση στα οχήματα της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας της Εθνοφρουράς της Ρωσικής Ομοσπονδίας (Rosgvardia), της οποίας οι μονάδες επιχειρούν στις κατεχόμενες περιοχές της Ουκρανίας που βρίσκονται υπό ρωσικό έλεγχο, καθώς και στα οχήματα των σωματοφυλάκων του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας Vladimir Putin.

Η AlfaStrakhovanie παρέχει ασφάλιση σε εταιρείες όπως η JSC Kalashnikov Concern και η Central Scientific – Research Institute for Precision Machine Engineering (TsNIITochMash), των οποίων τα όπλα χρησιμοποιούνται ευρέως από τον ρωσικό στρατό στην Ουκρανία, μεταξύ άλλων στις φρικαλεότητες στην Bucha. […]

Επιπλέον, ο όμιλος X5 Retail Group, θυγατρική και αυτός της κοινοπραξίας Alfa Group, συνεργάζεται με την JSC Voentorg, οντότητα υποκείμενη σε περιοριστικά μέτρα η οποία παρέχει υπηρεσίες εστίασης και καθαριστηρίου, καθώς και στρατιωτικές στολές, στις ένοπλες δυνάμεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της οποίας η θυγατρική πωλεί μπλουζάκια με το στρατιωτικό σύμβολο "Z", που χρησιμοποιείται από τους Ρώσους προπαγανδιστές για την προώθηση του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Ως εκ τούτου, παρέχει ενεργά υλική ή οικονομική στήριξη και επωφελείται από Ρώσους ιθύνοντες υπεύθυνους για την προσάρτηση της Κριμαίας ή την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας.

Είναι επίσης επιφανής επιχειρηματίας ο οποίος δραστηριοποιείται στη Ρωσία και συμμετέχει σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι συνιστούν σημαντική πηγή εσόδων για την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία είναι υπεύθυνη για την προσάρτηση της Κριμαίας και την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας.»

36 Με έγγραφο της 15ης Μαρτίου 2024, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για τη διατήρηση της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους και απάντησε στις αιτήσεις επανεξέτασης που είχε υποβάλει.

37 Με έγγραφο της 10ης Απριλίου 2024, κατόπιν της έκδοσης των αποφάσεων της 10ης Απριλίου 2024, Aven κατά Συμβουλίου (T-301/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:214), και της 10 Απριλίου 2024, Fridman κατά Συμβουλίου (T-304/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:215), ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση επανεξέτασης.

38 Κατά των πράξεων της 13ης Μαρτίου 2023 που μνημονεύονται στη σκέψη 12 ανωτέρω ασκήθηκε προσφυγή ακυρώσεως, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, OT κατά Συμβουλίου (T-286/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:606).

III. Αιτήματα των διαδίκων

39 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις κατά το μέρος που τον αφορούν·

– να υποχρεώσει το Συμβούλιο να διαγράψει το όνομά του από τους επίμαχους καταλόγους·

– να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

40 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

IV. Σκεπτικό

Α. Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να αποφανθεί επί του δεύτερου αιτήματος του προσφεύγοντος

41 Με το δεύτερο αίτημά του, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει το Συμβούλιο να διαγράψει το όνομά του από τους επίμαχους καταλόγους. Επομένως, με το αίτημα αυτό, ζητεί κατ' ουσίαν από το Γενικό Δικαστήριο να απευθύνει διαταγή στο Συμβούλιο.

42 Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να απευθύνει διαταγές στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης [βλ. διάταξη της 26ης Οκτωβρίου 1995, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής, C-199/94 P και C-200/94 P, EU:C:1995:360, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· πρβλ., επίσης, αποφάσεις της 9ης Ιουνίου 2021, Borborudi κατά Συμβουλίου, T-580/19, EU:T:2021:330, σκέψη 34 (μη δημοσιευθείσα), και της 8ης Μαρτίου 2023, Prigozhina κατά Συμβουλίου, T-212/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2023:104, σκέψη 19 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], ακόμη και αν αυτές αφορούν τον τρόπο εκτέλεσης των αποφάσεών του (διατάξεις της 22ας Σεπτεμβρίου 2016, Γάκη κατά Επιτροπής, C-130/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:731, σκέψη 14, και της 19ης Ιουλίου 2016, Trajektna luka Split κατά Επιτροπής, T-169/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:441, σκέψη 13).

43 Επομένως, στο πλαίσιο προσφυγής ασκηθείσας βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ακόμη και σε περίπτωση ακύρωσης των πράξεων με τις οποίες λαμβάνονται ή διατηρούνται σε ισχύ περιοριστικά μέτρα εις βάρος φυσικού προσώπου, νομικού προσώπου, οντότητας ή οργανισμού, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να διατάξει την ανάκληση της καταχώρισης του ονόματος του εν λόγω φυσικού προσώπου, νομικού προσώπου, οντότητας ή οργανισμού στους επίμαχους καταλόγους.

44 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το δεύτερο αίτημα πρέπει να απορριφθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Β. Επί της ουσίας

45 Προς στήριξη της προσφυγής, ο προσφεύγων προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος στηρίζεται σε πλάνη εκτιμήσεως, ο δεύτερος σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και ο τρίτος σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

46 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, κατ' αρχάς, τον τρίτο λόγο ακυρώσεως ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, στη συνέχεια, τον πρώτο λόγο ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται πλάνη εκτιμήσεως και, τέλος, τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

1. Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας

47 Πρέπει να εξεταστούν, κατ' αρχάς, τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος που αφορούν τις πράξεις του Σεπτεμβρίου του 2023 και, στη συνέχεια, τα επιχειρήματα που αφορούν τις πράξεις του Μαρτίου του 2024.

α) Επί των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023

48 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι προσβλήθηκαν τα δικαιώματά του άμυνας και το δικαίωμά του σε αποτελεσματική δικαστική διαδικασία για τον λόγο ότι το Συμβούλιο δεν του κοινοποίησε ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία, μολονότι αυτά είχαν ζητηθεί στο πλαίσιο αίτησης πρόσβασης στα έγγραφα.

49 Επιπλέον, ο προσφεύγων προσάπτει στο Συμβούλιο ότι δεν έλαβε υπόψη τα επιχειρήματα που ο ίδιος εξέθεσε στις αιτήσεις του επανεξέτασης, ότι δεν εξατομίκευσε τις απαντήσεις στις αιτήσεις αυτές, ότι δεν του κοινοποίησε έναν φάκελο ισχυρών αποδεικτικών στοιχείων, αλλά απλώς έναν ελλιπή φάκελο, καθώς και ότι αρνήθηκε να τον ακούσει.

50 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο παρέβλεψε το γεγονός ότι τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία δεν αρκούσαν για να τεκμηριώσουν τους λόγους που ελήφθησαν υπόψη εις βάρος του προκειμένου να δικαιολογηθεί η διατήρηση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.

51 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

52 Συναφώς, κατά πρώτον, υπενθυμίζεται ότι το κατοχυρωμένο στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) δικαίωμα ακροάσεως σε κάθε διαδικασία, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δικαιωμάτων άμυνας, διασφαλίζει σε κάθε πρόσωπο τη δυνατότητα να γνωστοποιεί λυσιτελώς και αποτελεσματικώς την άποψή του, κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως δυνάμενης να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά του (αποφάσεις της 27ης Ιουλίου 2022, RT France κατά Συμβουλίου, T-125/22, EU:T:2022:483, σκέψη 75, και της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 79).

53 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, στην περίπτωση πράξεων με τις οποίες διατηρείται στους καταλόγους περί επιβολής περιοριστικών μέτρων το όνομα προσώπου ή η επωνυμία οντότητας που ήδη περιλαμβανόταν σε αυτούς, το αποτέλεσμα αιφνιδιασμού δεν είναι πλέον αναγκαίο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω μέτρων και, επομένως, η έκδοση τέτοιων πράξεων πρέπει, κατ' αρχήν, να έπεται της γνωστοποιήσεως των επιβαρυντικών στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη και της παροχής δυνατότητας ακροάσεως του ενδιαφερομένου προσώπου ή της ενδιαφερόμενης οντότητας [πρβλ. αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 62, της 1ης Οκτωβρίου 2020, Makhlouf κατά Συμβουλίου, C-157/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:777, σκέψη 44, και της 18ης Μαΐου 2022, Foz κατά Συμβουλίου, T-296/20, EU:T:2022:298, σκέψη 66 (μη δημοσιευθείσα)].

54 Επιπλέον, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας περιλαμβάνει επίσης το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του Χάρτη (πρβλ. αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 99, και της 12ης Ιουνίου 2024, Shammout κατά Συμβουλίου, T-649/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:376, σκέψη 36).

55 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι η προστασία που παρέχεται με την απαίτηση γνωστοποιήσεως των επιβαρυντικών στοιχείων και με το δικαίωμα υποβολής παρατηρήσεων πριν από την έκδοση πράξεων περί διατηρήσεως του ονόματος προσώπου ή της επωνυμίας οντότητας σε κατάλογο προσώπων ή οντοτήτων σε βάρος των οποίων ισχύουν περιοριστικά μέτρα έχει θεμελιώδη σημασία και είναι απαραίτητη για τα δικαιώματα άμυνας. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα έχουν σημαντικές επιπτώσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των οικείων προσώπων και ομάδων [αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 64, και της 18ης Μαΐου 2022, Foz κατά Συμβουλίου, T-296/20, EU:T:2022:298, σκέψη 67 (μη δημοσιευθείσα)].

56 Πράγματι, ο κανόνας ότι ο αποδέκτης βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του πριν ληφθεί η απόφαση αυτή έχει ως σκοπό να είναι η αρμόδια αρχή σε θέση να λάβει λυσιτελώς υπόψη όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή. Για να διασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία του εν λόγω αποδέκτη, ο κανόνας αυτός έχει ως σκοπό ιδίως να μπορεί ο αποδέκτης να διορθώσει ένα σφάλμα ή να προβάλει στοιχεία της προσωπικής του καταστάσεως που συνηγορούν υπέρ του να ληφθεί, να μη ληφθεί ή να έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο η απόφαση (αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 65, και της 24ης Νοεμβρίου 2021, Aman Dimashq κατά Συμβουλίου, T-259/19, EU:T:2021:821, σκέψη 69).

57 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι οι πράξεις του Σεπτεμβρίου του 2023 τροποποίησαν εν μέρει τους λόγους καταχώρισης σε σχέση με τους λόγους των προγενέστερων πράξεων, διατηρώντας ταυτόχρονα τον λόγο ότι ο προσφεύγων είναι «μείζων μέτοχος» της κοινοπραξίας Alfa Group, διατύπωση η οποία αντιστοιχεί, κατ’ ουσίαν, στη διατύπωση του «κύριου μετόχου» που περιλαμβάνεται στην αιτιολογία των αρχικών πράξεων και των πράξεων της 13ης Μαρτίου 2023 που μνημονεύονται στη σκέψη 12 ανωτέρω. Συγκεκριμένα, με τις πράξεις του Σεπτεμβρίου του 2023, το Συμβούλιο εφάρμοσε στον προσφεύγοντα τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, της απόφασης 2014/145, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2023/1094, ήτοι εκείνες που αφορούν τους «εξέχοντες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία» (στο εξής: πρώτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′) και εκείνες που αφορούν τους «επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας» (στο εξής: τρίτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′).

58 Διαπιστώνεται ότι, με το έγγραφο της 19ης Ιουνίου 2023, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για την πρόθεσή του να διατηρήσει την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους βάσει τροποποιημένου σχεδίου αιτιολογίας. Εν συνεχεία, με το έγγραφο της 18ης Αυγούστου 2023, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε στον προσφεύγοντα την πρόθεσή του να διατηρήσει την καταχώριση του εν λόγω ονόματος στους επίμαχους καταλόγους βάσει τροποποιημένου σχεδίου αιτιολογίας. Με το τελευταίο αυτό έγγραφο, το ως άνω θεσμικό όργανο επισήμανε στον προσφεύγοντα ότι του κοινοποιούσε συνημμένα τον φάκελο WK 10524/2023 REV 1 της 10ης Αυγούστου 2023, τον φάκελο WK 10555/2023 INIT που περιείχε στοιχεία

σχετικά με την προσωπική του κατάσταση καθώς και τον φάκελο WK 5142/23 ADD 1 που περιείχε πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον και την οικονομία της Ρωσίας.

59 Με έγγραφο της 29ης Αυγούστου 2023, το οποίο απεστάλη στην αρμόδια για την εξέταση των περιοριστικών μέτρων υπηρεσία εξωτερικών σχέσεων του Συμβουλίου, ο προσφεύγων ενημέρωσε την υπηρεσία αυτή ότι ο φάκελος WK 10524/2023 REV 1 δεν του είχε κοινοποιηθεί και ζήτησε να του διαβιβαστεί ο φάκελος αυτός το συντομότερο δυνατόν.

60 Πρέπει να τονιστεί, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των απαντήσεων που δόθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε ότι ο φάκελος WK 10524/2023 REV 1 είχε κοινοποιηθεί στον προσφεύγοντα πριν από την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων της δικογραφίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο φάκελος αυτός κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μόλις στις 26 Οκτωβρίου 2023, ήτοι περισσότερο από ένα μήνα μετά την εν λόγω έκδοση.

61 Επομένως, επειδή δεν κοινοποίησε στον προσφεύγοντα τον φάκελο WK 10524/2023 REV 1 πριν από την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, το Συμβούλιο προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος, ιδίως το δικαίωμά του ακροάσεως καθώς και το δικαίωμά του προσβάσεως στον φάκελο, τα οποία κατοχυρώνονται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του Χάρτη.

62 Εντούτοις, πρέπει να υπομνησθεί ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, προκειμένου η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας να επιφέρει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, πρέπει, ελλείψει της πλημμέλειας αυτής, η διαδικασία να μπορούσε να έχει καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο πρόσωπο που επικαλείται την εν λόγω προσβολή να αποδείξει (πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουνίου 2020, Vnesheconombank κατά Συμβουλίου, C-731/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:500, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

63 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι, με το δικόγραφο της προσφυγής και με το υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων δεν εξήγησε τους λόγους για τους οποίους, αν ο φάκελος WK 10524/2023 REV 1 του είχε κοινοποιηθεί πριν από την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, η διαδικασία επανεξέτασης των εις βάρος του μέτρων θα μπορούσε να έχει καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος δεν αφορά ειδικώς τις συνέπειες της μη κοινοποίησης του εν λόγω φακέλου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας επανεξέτασης των εις βάρος του μέτρων, αλλά βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά του από 23 Οκτωβρίου 2023 εγγράφου της αρμόδιας για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων υπηρεσίας του Συμβουλίου, με το οποίο δεν επιτράπηκε η πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη περίπτωση, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 1049/2001.

64 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 54 έως 56 ανωτέρω, το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο προσώπου ή οντότητας που υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα έχει ως σκοπό να του παράσχει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις επί των στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη εις βάρος του. Επομένως, το δικαίωμα αυτό περιορίζεται αυστηρώς στο πρόσωπο ή στην οντότητα που υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ή δυνατότητά του να αμυνθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης των εις βάρος του ληφθέντων μέτρων. Εν προκειμένω, ο προσφεύγων προσάπτει, μεταξύ άλλων, στο Συμβούλιο ότι δεν του κοινοποίησε τον φάκελο με στοιχεία αναφοράς WK 10524/2023 INIT, ήτοι μια

προγενέστερη έκδοση του φακέλου WK 10524/2023 REV 1. Το επιχείρημα αυτό, όμως, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει, δεδομένου ότι το Συμβούλιο δεν στηρίχθηκε στον φάκελο WK 10524/2023 INIT για να δικαιολογήσει τη διατήρηση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους τον Σεπτέμβριο του 2023.

65 Πράγματι, για να δικαιολογήσει τη διατήρηση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους τον Σεπτέμβριο του 2023, το Συμβούλιο στηρίχθηκε, μεταξύ άλλων, στους φακέλους WK 3073/2022 INIT της 12ης Μαρτίου 2022 και WK 17621/2022 INIT της 14ης Δεκεμβρίου 2022, οι οποίοι είχαν κοινοποιηθεί στον προσφεύγοντα κατόπιν της εκδόσεως των πράξεων της 15ης Μαρτίου 2022 που μνημονεύονται στη σκέψη 10 ανωτέρω, καθώς και στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης που κατέληξε στην έκδοση των πράξεων της 13ης Μαρτίου 2023 που μνημονεύονται στη σκέψη 12 ανωτέρω. Στηρίχθηκε επίσης στους φακέλους WK 10555/2023 INIT της 14ης Αυγούστου 2023 και WK 10524/2023 REV 1. Βεβαίως, μολονότι ο τελευταίος αυτός φάκελος κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μόνον κατόπιν της έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, επιβάλλεται εντούτοις η διαπίστωση ότι, με τα δικόγραφά του, ο προσφεύγων δεν εξήγησε για ποιον λόγο δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να έχει καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα η διαδικασία επανεξέτασης αν ο φάκελος αυτός του είχε κοινοποιηθεί πριν από την έκδοση των τελευταίων αυτών πράξεων. Ομοίως, ερωτηθείς επί του σημείου αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων περιορίστηκε να υποστηρίξει κατά τρόπο αφηρημένο ότι θα μπορούσε να έχει υποβάλει παρατηρήσεις επί των περιεχόμενων στον εν λόγω φάκελο εγγράφων, χωρίς να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους η συνεκτίμηση των παρατηρήσεων αυτών θα μπορούσε να έχει οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

66 Κατά συνέπεια, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 62 ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσβολή του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο και του δικαιώματος ακροάσεως δεν επιφέρει την ακύρωση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023.

67 Όσον αφορά τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος σχετικά με την απόφαση να μην του κοινοποιηθούν ορισμένα έγγραφα σχετικά με την καταχώριση και τη διατήρηση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους, ιδίως οι πληροφορίες σχετικά με τα κράτη μέλη που πρότειναν τη λήψη περιοριστικών μέτρων εις βάρος του, απόφαση η οποία του απευθύνθηκε από την υπηρεσία του Συμβουλίου που είναι αρμόδια για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα βάσει του κανονισμού 1049/2001, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ, αφενός, των κανόνων που αφορούν το δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή των θεσμικών οργάνων και οι οποίοι προβλέπονται από τον κανονισμό 1049/2001 και, αφετέρου, του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη και ο οποίος περιλαμβάνει το δικαίωμα ακροάσεως και το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας. Πράγματι, οι δικαιούχοι και οι σκοποί του δικαιώματος προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων βάσει του κανονισμού 1049/2001 διαφέρουν αισθητά από τους δικαιούχους και από τον σκοπό του δικαιώματος προσβάσεως στον φάκελο στο πλαίσιο διαδικασίας επανεξέτασης των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόζονται σε πρόσωπο που υπόκειται στα μέτρα αυτά.

68 Κατά την αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού 1049/2001, ο κανονισμός αυτός εντάσσεται στο πλαίσιο της βούλησης που εκφράζεται στο άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, σύμφωνα με την οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες. Όπως επισημαίνεται με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τον δημοκρατικό χαρακτήρα των οργάνων αυτών (πρβλ. απόφαση της 1ης Ιουλίου 2008, Σουηδία και Turco κατά Συμβουλίου, C-39/05 P και C-52/05 P,

EU:C:2008:374, σκέψη 34). Για την επίτευξη των σκοπών αυτών, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων έχει κάθε πολίτης της Ένωσης ή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την έδρα του σε ένα κράτος μέλος. Συνεπώς, ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στη διασφάλιση της προσβάσεως όλων στα δημόσια έγγραφα και δεν μπορεί να περιορίζεται στην πρόσβαση του αιτούντος σε έγγραφα που τον αφορούν (πρβλ. απόφαση της 26ης Απριλίου 2005, Sison κατά Συμβουλίου, T-110/03, T-150/03 και T-405/03, EU:T:2005:143, σκέψη 50). Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, ο αιτών δεν υποχρεούται να αποδείξει οποιοδήποτε συμφέρον προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στα ζητηθέντα έγγραφα, οπότε η αίτησή του πρέπει να εξετάζεται κατά τον ίδιο τρόπο όπως μια αίτηση υποβαλλόμενη από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο (αποφάσεις της 6ης Ιουλίου 2006, Franchet και Byk κατά Επιτροπής, T-391/03 και T-70/04, EU:T:2006:190, σκέψη 82, και της 20ής Δεκεμβρίου 2023, OCU κατά ΕΣΕ, T-496/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2023:857, σκέψη 43). Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι το ειδικό συμφέρον που μπορεί να επικαλεστεί ο αιτούμενος την πρόσβαση σε ένα έγγραφο που τον αφορά προσωπικά δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της εφαρμογής των υποχρεωτικών εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του ίδιου κανονισμού (απόφαση της 26ης Απριλίου 2005, Sison κατά Συμβουλίου, T-110/03, T-150/03 και T-405/03, EU:T:2005:143, σκέψη 52).

69 Κατά συνέπεια, στο μέτρο που ο προσφεύγων επιδιώκει να βάλει κατά της αδικαιολόγητης άρνησης του Συμβουλίου, που περιέχεται στην εκδοθείσα δυνάμει του κανονισμού 1049/2001 απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2023, να του χορηγήσει πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα, αρκεί η επισήμανση ότι ο προσφεύγων δεν ζητεί την ακύρωση της εν λόγω απόφασης με τα αιτήματά του.

70 Κατά δεύτερον, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης βάσει των οποίων ελήφθησαν τα περιοριστικά μέτρα κατά του προσφεύγοντος, ήτοι η απόφαση 2014/145, όπως έχει τροποποιηθεί, και ο κανονισμός 269/2014, όπως έχει τροποποιηθεί, δεν παρέχουν στους ενδιαφερομένους το δικαίωμα επίσημης ακροάσεως. Ομοίως, ούτε από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη προκύπτει ότι η επίσημη ακρόαση συνιστά τον μόνο τρόπο που μπορεί να διασφαλίσει, λυσιτελώς και αποτελεσματικώς, την άσκηση του δικαιώματος ακροάσεως του ενδιαφερομένου (πρβλ. αποφάσεις της 12ης Μαΐου 2022, Boshab κατά Συμβουλίου, C-242/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:375, σκέψη 62, και της 9ης Φεβρουαρίου 2023, Boshab κατά Συμβουλίου, C-708/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2023:84, σκέψη 54). Επομένως, ο προσφεύγων αβασίμως υποστηρίζει ότι η μη διεξαγωγή προφορικής ακροάσεως προσέβαλε τα δικαιώματά του άμυνας.

71 Κατά τρίτον, το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι το Συμβούλιο δεν έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις που ο ίδιος διαβίβασε και δεν εξατομίκευσε τις απαντήσεις στις αιτήσεις του πρέπει επίσης να απορριφθεί. Πράγματι, πέραν του ότι το Συμβούλιο δεν υποχρεούται να απαντά σημείο προς σημείο στις παρατηρήσεις και στα έγγραφα που του διαβιβάστηκαν (πρβλ. απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2008, People's Mojahedin Organization of Iran κατά Συμβουλίου, T-256/07, EU:T:2008:461, σκέψη 95), το γεγονός ότι δεν απάντησε σε όλες τις παρατηρήσεις και τα έγγραφα που διαβίβασε ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι δεν τις έλαβε υπόψη στο πλαίσιο της επανεξέτασης της κατάστασής του. Επιπλέον, από το έγγραφο του Συμβουλίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2023 προκύπτει ότι το θεσμικό αυτό όργανο αναφέρθηκε στην ομοιότητα των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων στην αίτηση επανεξέτασης και στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου (T-193/22, EU:T:2023:716), και της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, OT κατά Συμβουλίου (T-286/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:606), και ότι αυτός

παρέπεμπε στα υπομνήματα και στις παρατηρήσεις που ο ίδιος είχε καταθέσει στην υπόθεση αυτή. Επιπλέον, με το έγγραφο αυτό, το Συμβούλιο απάντησε ρητώς στις παρατηρήσεις του προσφεύγοντος σχετικά με την εταιρία AlfaStrakhovanie.

72 Κατά τέταρτον, υπενθυμίζεται ότι το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το οποίο κατοχυρώνεται με το άρθρο 47 του Χάρτη, επιτάσσει να είναι σε θέση ο ενδιαφερόμενος να γνωρίζει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η απόφαση που τον αφορά είτε επειδή έχει διαβάσει την ίδια την απόφαση είτε επειδή του έχει γνωστοποιηθεί το αιτιολογικό αυτό κατόπιν αιτήσεώς του, υπό την επιφύλαξη της εξουσίας του αρμόδιου δικαστή να απαιτήσει από την οικεία αρχή την κοινοποίηση αυτή, προκειμένου να παρασχεθεί στον οικείο ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να υπερασπισθεί τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίσει, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι σκόπιμο να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστή, καθώς και να παρασχεθεί στον δικαστή πλήρως η δυνατότητα ασκήσεως του ελέγχου νομιμότητας της επίμαχης αποφάσεως (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 100).

73 Εν προκειμένω, το αργότερο στις 26 Οκτωβρίου 2023, το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα το σύνολο των στοιχείων στα οποία στηρίχθηκε για την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, συμπεριλαμβανομένου του φακέλου WK 10524/2023 REV 1. Διαπιστώνεται ότι ο προσφεύγων είχε επομένως στη διάθεσή του όλα τα κρίσιμα στοιχεία περίπου ένα μήνα πριν από τη λήξη της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής για να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των εν λόγω πράξεων και τρεις και πλέον εβδομάδες πριν από την πραγματική άσκηση της εν λόγω προσφυγής. Εν πάση περιπτώσει, η μη κοινοποίηση, πριν από την άσκηση προσφυγής, αποδεικτικού φακέλου βάσει του οποίου το Συμβούλιο παρέτεινε την ισχύ των περιοριστικών μέτρων δεν επηρεάζει το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας του ενδιαφερομένου προσώπου, υπό την προϋπόθεση ότι ο φάκελος αυτός γνωστοποιείται στον προσφεύγοντα προκειμένου αυτός να μπορέσει να τοποθετηθεί επ' αυτού με το υπόμνημα απαντήσεως (πρβλ. απόφαση της 12ης Ιουνίου 2024, Shammout κατά Συμβουλίου, T-649/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:376, σκέψεις 52 και 53). Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων αβασίμως υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο προσέβαλε το δικαίωμά του αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας διεπόμενης από το άρθρο 47 του Χάρτη, κοινοποιώντας τον φάκελο WK 10524/2023 REV 1 μετά την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, δεδομένου ότι είχε στη διάθεσή του τον εν λόγω φάκελο πριν από την άσκηση της προσφυγής προκειμένου να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των πράξεων αυτών στο πλαίσιο της παρούσας ένδικης διαδικασίας.

74 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι ο τρίτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος σε αποτελεσματική δικαστική διαδικασία, πρέπει να απορριφθεί καθόσον αποσκοπεί στην αμφισβήτηση της νομιμότητας των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023.

β) Επί των πράξεων του Μαρτίου του 2024

75 Ο προσφεύγων προσάπτει στο Συμβούλιο ότι δεν απάντησε στην αίτησή του επανεξέτασης με την οποία, μετά την έκδοση των αποφάσεων της 10ης Απριλίου 2024, Aven κατά Συμβουλίου (T-301/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:214), και της 10ης Απριλίου 2024, Fridman κατά Συμβουλίου (T-304/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:215), ζήτησε τη διαγραφή του ονόματός του από τους επίμαχους καταλόγους.

76 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

77 Συναφώς, αρκεί η επισήμανση ότι η επιχειρηματολογία που αντλεί ο προσφεύγων από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας στηρίζεται σε έγγραφο που απεστάλη στο Συμβούλιο μετά την έκδοση των πράξεων του Μαρτίου του 2024, ήτοι στις 11 Απριλίου 2024. Κατά πάγια όμως νομολογία, η νομιμότητα πράξεως της Ένωσης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως [πρβλ. απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2021, Aman Dimashq κατά Συμβουλίου, T-259/19, EU:T:2021:821, σκέψη 110 (μη δημοσιευθείσα) και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Επομένως, η παράλειψη του Συμβουλίου να απαντήσει στο έγγραφο αυτό δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα των πράξεων του Μαρτίου του 2024.

78 Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων δεν απέδειξε προσβολή των δικαιωμάτων του άμυνας στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης που κατέληξε στην έκδοση των πράξεων του Μαρτίου του 2024.

79 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ο τρίτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

2. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε πλάνη εκτιμήσεως

80 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως διατηρώντας το όνομά του στους επίμαχους καταλόγους με την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023 και του Μαρτίου του 2024.

81 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

α) Εισαγωγικές παρατηρήσεις

82 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι είναι ασφαλώς αληθές ότι το Συμβούλιο διαθέτει ορισμένη εξουσία εκτιμήσεως για να κρίνει κατά περίπτωση αν πληρούνται τα νομικά κριτήρια επί των οποίων στηρίζονται τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα, παραμένει γεγονός ότι τα δικαστήρια της Ένωσης πρέπει να εξασφαλίζουν έναν έλεγχο, κατ' αρχήν πλήρη, της νομιμότητας όλων των πράξεων της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 121).

83 Η αποτελεσματικότητα του δικαιοδοτικού ελέγχου τον οποίο εγγυάται το άρθρο 47 του Χάρτη επιβάλλει, μεταξύ άλλων, ο δικαστής της Ένωσης να βεβαιώνεται ότι η απόφαση με την οποία ελήφθησαν ή διατηρήθηκαν σε ισχύ περιοριστικά μέτρα, η οποία έχει ατομικό χαρακτήρα για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή οντότητα, στηρίζεται σε επαρκώς στέρεα πραγματική βάση. Τούτο προϋποθέτει έλεγχο των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται στην αιτιολογική έκθεση στην οποία στηρίζεται η εν λόγω απόφαση, ούτως ώστε να μην περιορίζεται ο δικαστικός έλεγχος στην εκτίμηση της αόριστης βασιμότητας των προβαλλομένων λόγων, αλλά να αφορά το ζήτημα αν οι λόγοι αυτοί ή, τουλάχιστον, ένας εξ αυτών που θεωρείται επαρκής αυτός καθεαυτόν για να στηρίξει την ίδια αυτή απόφαση είναι τεκμηριωμένοι (πρβλ. αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 119, και της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 122).

84 Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως αυτής, τα αποδεικτικά και πληροφοριακά στοιχεία δεν πρέπει να εξετάζονται μεμονωμένα, αλλά στο πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται. Πράγματι, το Συμβούλιο ανταποκρίνεται στο βάρος της απόδειξης το οποίο φέρει, εφόσον προβάλλει ενώπιον

του ενωσιακού δικαστή μια δέσμη από αρκούντως συγκεκριμένες, ακριβείς και συγκλίνουσες ενδείξεις βάσει των οποίων μπορεί να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη επαρκούς συνδέσμου μεταξύ του προσώπου ή της οντότητας που υπόκειται σε μέτρο δέσμευσης κεφαλαίων και του καθεστώτος ή, εν γένει, των καταστάσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν (βλ. απόφαση της 20ής Ιουλίου 2017, Badica και Kardiam κατά Συμβουλίου, T-619/15, EU:T:2017:532, σκέψη 99 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 124).

85 Στην αρμόδια αρχή της Ένωσης εναπόκειται, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, να αποδείξει το βάσιμο των λόγων που ελήφθησαν υπόψη κατά του οικείου προσώπου ή οντότητας, και όχι στο εν λόγω πρόσωπο αυτό ή την οντότητα να προσκομίσει την αντίθετη απόδειξη περί του αβασίμου των λόγων αυτών. Προς τούτο, δεν απαιτείται το Συμβούλιο να προσκομίσει ενώπιον του δικαιοδοτικού οργάνου της Ένωσης το σύνολο των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που συνδέονται εγγενώς με τους λόγους οι οποίοι προβάλλονται στην πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση. Πρέπει οι πληροφορίες και τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν να τεκμηριώνουν τους λόγους που ελήφθησαν υπόψη κατά του οικείου προσώπου ή οντότητας (αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψεις 121 και 122, και της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Fulmen και Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, σκέψεις 66 και 67· πρβλ., επίσης, απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 123 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

86 Στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να ελέγξει την ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται σε σχέση με τις πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά και να εκτιμήσει την αποδεικτική δύναμη των τελευταίων αυτών σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της υποθέσεως και υπό το φως των ενδεχόμενων παρατηρήσεων που υπέβαλε, μεταξύ άλλων, το οικείο πρόσωπο ή οντότητα (πρβλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 124).

87 Όσον αφορά, ειδικότερα, τον έλεγχο νομιμότητας που ασκείται επί των πράξεων περί διατηρήσεως του ονόματος του οικείου προσώπου σε κατάλογο προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, υπενθυμίζεται ότι τα μέτρα αυτά έχουν προληπτικό και, εξ ορισμού, προσωρινό χαρακτήρα, η δε ισχύς τους εξαρτάται πάντοτε από το αν εξακολουθούν να υφίστανται οι πραγματικές και νομικές περιστάσεις βάσει των οποίων ελήφθησαν τα περιοριστικά μέτρα, καθώς και από την ανάγκη διατηρήσεώς τους σε ισχύ προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με τα μέτρα αυτά σκοπού. Συνεπώς, κατά την περιοδική επανεξέταση των εν λόγω περιοριστικών μέτρων, εναπόκειται στο Συμβούλιο να προβεί σε επικαιροποιημένη εκτίμηση της καταστάσεως και σε απολογισμό των επιπτώσεων των μέτρων αυτών, προκειμένου να προσδιοριστεί αν τα μέτρα κατέστησαν δυνατή την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονταν με την αρχική καταχώριση των ονομάτων των οικείων προσώπων και οντοτήτων στον επίμαχο κατάλογο ή αν εξακολουθεί να είναι δυνατή η συναγωγή του ίδιου συμπεράσματος σχετικά με τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες (βλ. απόφαση της 27ης Απριλίου 2022, Ilunga Luyoyo κατά Συμβουλίου, T-108/21, EU:T:2022:253, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2022, Ovsyannikov κατά Συμβουλίου, T-714/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2022:674, σκέψη 67).

88 Ως εκ τούτου, προκειμένου να δικαιολογήσει τη διατήρηση του ονόματος προσώπου σε κατάλογο προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, το Συμβούλιο δεν απαγορεύεται να στηρίζεται στα ίδια αποδεικτικά στοιχεία που δικαιολόγησαν την αρχική καταχώριση, την εκ νέου καταχώριση ή την προηγούμενη διατήρηση του ονόματος του ενδιαφερόμενου προσώπου

στον κατάλογο, υπό την προϋπόθεση ότι, αφενός, οι λόγοι καταχώρισης παραμένουν αμετάβλητοι και, αφετέρου, το πλαίσιο δεν έχει μεταβληθεί κατά τρόπο που να καθιστά τα στοιχεία αυτά παρωχημένα (πρβλ. απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, Kaddour κατά Συμβουλίου, T-510/18, EU:T:2020:436, σκέψη 99). Στο πλαίσιο αυτό, η μεταβολή του πλαισίου περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση, αφενός, της κατάστασης της χώρας ως προς την οποία έχει δημιουργηθεί το σύστημα περιοριστικών μέτρων και της ιδιαίτερης κατάστασης του ενδιαφερόμενου προσώπου (απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2022, Ovsyannikov κατά Συμβουλίου, T-714/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2022:674, σκέψη 78· πρβλ., επίσης, απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, Kaddour κατά Συμβουλίου, T-510/18, EU:T:2020:436, σκέψη 101) και, αφετέρου, του συνόλου των κρίσιμων περιστάσεων και, ιδίως, της μη επίτευξης των σκοπών των περιοριστικών μέτρων (απόφαση της 27ης Απριλίου 2022, Ilunga Luyoyo κατά Συμβουλίου, T-108/21, EU:T:2022:253, σκέψη 56· πρβλ. επίσης, κατ' αναλογίαν, απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2020, Amisi Kumba κατά Συμβουλίου, T-163/18, EU:T:2020:57, σκέψεις 82 έως 84 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

89 Ακριβώς υπό το πρίσμα των αρχών αυτών πρέπει να εξεταστεί αν, με την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023 και, εν συνεχεία, με την έκδοση των πράξεων του Μαρτίου του 2024, το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως αποφασίζοντας να διατηρήσει το όνομα του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους.

90 Συναφώς, από το γράμμα των προσβαλλόμενων πράξεων προκύπτει ότι το όνομα του προσφεύγοντος διατηρήθηκε στους επίμαχους καταλόγους βάσει του κριτηρίου της υλικής ή οικονομικής στήριξης σε Ρώσους ιθύνοντες υπεύθυνους για την προσάρτηση της Κριμαίας ή την αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας [άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της απόφασης 2014/145, όπως τροποποιήθηκε (στο εξής: κριτήριο δ')]. Επίσης, το όνομα του προσφεύγοντος καταχωρίστηκε βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

91 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, κατ' αρχάς, αν το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως διατηρώντας το όνομα του προσφεύγοντος βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

β) Επί των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023

92 Με την επιχειρηματολογία με την οποία αμφισβητεί τη νομιμότητα των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, ο προσφεύγων προβάλλει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο στερούνται αξιοπιστίας και υποστηρίζει ότι το όνομά του κακώς διατηρήθηκε στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

1) Επί της αξιοπιστίας των αποδεικτικών στοιχείων

93 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι μεγάλο μέρος των πηγών που χρησιμοποίησε το Συμβούλιο είναι χαμηλής ποιότητας και αμφισβητεί ειδικώς την αξιοπιστία ορισμένων αποδεικτικών στοιχείων.

94 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

95 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία ενώπιον του ενωσιακού δικαστή διέπεται από την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης της αξίας των αποδείξεων και το μοναδικό κριτήριο εκτίμησης της αξίας των προσκομιζόμενων αποδεικτικών στοιχείων είναι η αξιοπιστία

τους. Συναφώς, για την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας ενός εγγράφου, πρέπει να ελέγχεται η ευλογοφάνεια της περιεχόμενης σ' αυτό πληροφορίας, να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η προέλευση του εγγράφου, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε καθώς και ο αποδέκτης του, και να εξετάζεται αν το έγγραφο είναι, βάσει του περιεχομένου του, λογικό και αξιόπιστο [βλ. αποφάσεις της 31ης Μαΐου 2018, Kaddour κατά Συμβουλίου, T-461/16, EU:T:2018:316, σκέψη 107 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 12ης Φεβρουαρίου 2020, Amisi Kumba κατά Συμβουλίου, T-163/18, EU:T:2020:57, σκέψη 95 (μη δημοσιευθείσα) και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

96 Ελλείψει εξουσίας διενέργειας έρευνας σε τρίτες χώρες, η εκτίμηση των αρχών της Ένωσης πρέπει, εκ των πραγμάτων, να βασιστεί σε διαθέσιμες στο κοινό πηγές πληροφόρησης, εκθέσεις, άρθρα στον Τύπο, εκθέσεις των μυστικών υπηρεσιών ή άλλες παρόμοιες πηγές πληροφόρησης (αποφάσεις της 14ης Μαρτίου 2018, Kim κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-533/15 και T-264/16, EU:T:2018:138, σκέψη 107, και της 1ης Ιουνίου 2022, Prigozhin κατά Συμβουλίου, T-723/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2022:317, σκέψη 59).

97 Επιπροσθέτως, πρέπει να επισημανθεί ότι η ένοπλη σύγκρουση στην οποία εμπλέκονται η Ρωσική Ομοσπονδία και η Ουκρανία καθιστά στην πράξη ιδιαιτέρως δυσχερή την πρόσβαση σε ορισμένες πηγές, τη ρητή αναφορά της πρωταρχικής πηγής ορισμένων πληροφοριών καθώς και την ενδεχόμενη συλλογή μαρτυριών από πρόσωπα που δέχονται να ταυτοποιηθούν. Οι επακόλουθες δυσκολίες στη διεξαγωγή ερευνών ενδέχεται να εμποδίζουν την εύρεση συγκεκριμένων αποδείξεων και αντικειμενικών πληροφοριακών στοιχείων (πρβλ. απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 116 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

98 Εν προκειμένω, για να δικαιολογήσει τη διατήρηση της καταχώρισης του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ', το Συμβούλιο στηρίχθηκε στα στοιχεία του φακέλου WK 3073/2022 INIT της 12ης Μαρτίου 2022, ιδίως σε ένα άρθρο με τίτλο «Why Mueller named a Russian Oligarch in Court», το οποίο δημοσιεύθηκε στις 6 Απριλίου 2018 στον ιστότοπο The Dailly Beast (έγγραφο υπ' αριθ. 1).

99 Το Συμβούλιο στηρίχθηκε επίσης σε ένα από τα στοιχεία του φακέλου WK 17621/2022 INIT για να δικαιολογήσει τη διατήρηση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ', ήτοι σε ιστοσελίδα του ιστοτόπου «Putin's list», σχετική με τον προσφεύγοντα, και στην οποία αποκτήθηκε πρόσβαση στις 23 Νοεμβρίου 2022 (έγγραφο υπ' αριθ. 2).

100 Το Συμβούλιο έλαβε επίσης υπόψη, για να επιβεβαιώσει τη δικαιολόγηση της διατήρησης του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ', ορισμένα στοιχεία του φακέλου WK 10524/2023 REV 1 της 10ης Αυγούστου 2023, ήτοι:

– παρουσίαση της AlfaStrakhovanie η οποία δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της εταιρίας αυτής και στην οποία αποκτήθηκε πρόσβαση στις 25 Μαΐου 2023 (έγγραφο υπ' αριθ. 2)·

– άρθρο με τίτλο «AlfaStrakhovanie ruled out the sale of business to third-party buyers», το οποίο δημοσιεύθηκε στις 4 Μαΐου 2023 στον ιστότοπο του Radio Liberty (έγγραφο υπ' αριθ. 9)·

– παρουσίαση του σώματος των μετόχων της X5 Retail Group, η οποία δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της εταιρίας αυτής και στην οποία αποκτήθηκε πρόσβαση την 1η Ιουνίου 2023 (έγγραφο υπ' αριθ. 10)·

– σελίδα του ιστοτόπου Rupep σχετικά με τις επιχειρηματικές σχέσεις του προσφεύγοντος, στην οποία αποκτήθηκε πρόσβαση στις 12 Ιουνίου 2023 (έγγραφο υπ' αριθ. 17)·

– άρθρο με τίτλο «AlfaStrakhovanie confirmed the change of ownership of the company», το οποίο δημοσιεύθηκε στις 4 Μαΐου 2023 στον ιστότοπο Vedomosti (έγγραφο υπ' αριθ. 19)·

– άρθρο με τίτλο «Fridman's Alfa Group to exit all Russian assets», το οποίο δημοσιεύθηκε στις 5 Μαΐου 2023 στον ιστότοπο bne IntelliNews (έγγραφο υπ' αριθ. 20).

101 Το Συμβούλιο έλαβε επίσης υπόψη, για να δικαιολογήσει τη διατήρηση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ', ορισμένα στοιχεία του φακέλου WK 10555/2023 INIT της 14ης Αυγούστου 2023, ήτοι:

– επιστολή της Κεντρικής Τράπεζας της Ουκρανίας της 5ης Ιουνίου 2023 προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αντικείμενο τις ανησυχίες της Ουκρανίας σχετικά με τις απόπειρες καταστρατήγησης των κυρώσεων (έγγραφο υπ' αριθ. 1)·

– ανακοινωθέν Τύπου της Κεντρικής Τράπεζας της Ουκρανίας σχετικά με τη Sense Bank, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 20 Ιουλίου 2023 (έγγραφο υπ' αριθ. 2).

102 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων απέσυρε την επιχειρηματολογία του σχετικά με την αναξιοπιστία της πηγής πληροφοριών TAdivser.

103 Επιπλέον, όσον αφορά την επιχειρηματολογία με την οποία ο προσφεύγων υποστηρίζει, βάσει άρθρου που δημοσίευσε η Politico και το οποίο επισυνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής, ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των πηγών που χρησιμοποίησε το Συμβούλιο είναι χαμηλής ποιότητας, επισημαίνεται ότι το άρθρο αυτό δεν αμφισβητεί, κατά τρόπο συστηματικό, όλα τα στοιχεία των φακέλων αποδεικτικών στοιχείων που έχει καταρτίσει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), αλλά απλώς εγείρει ερωτήματα σχετικά με την αξιοπιστία ορισμένων πηγών πληροφόρησης, όπως είναι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα ιστολόγια ή οι πληροφορίες που παράγονται μέσω τεχνητής νοημοσύνης.

104 Διαπιστώνεται, όμως, ότι το επίμαχο άρθρο δεν παραπέμπει στους φακέλους αποδεικτικών στοιχείων τους οποίους επικαλείται το Συμβούλιο στην υπό κρίση υπόθεση και ότι ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που μνημονεύονται στις σκέψεις 98 έως 101 προέρχονται από πηγές των οποίων η αξιοπιστία αμφισβητείται από το άρθρο αυτό.

105 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος ότι, κατ' ουσίαν, οι πληροφορίες που τον αφορούν και οι οποίες παρατίθενται στα έγγραφα υπ' αριθ. 19 και 20 του φακέλου αποδεικτικών στοιχείων WK 10524/2023 REV 1 δεν είναι αξιόπιστες για τον λόγο ότι στηρίζονται σε ανώνυμες πηγές, επισημαίνεται ότι τα έγγραφα αυτά αποτελούν άρθρα προερχόμενα από μέσα ενημέρωσης ειδικευμένα στην οικονομία, ήτοι τα Vedomosti και bne IntelliNews, τα οποία στηρίζονται σε πραγματικά περιστατικά μνημονευόμενα σε άρθρο του BBC, στις δηλώσεις μέλους του διοικητικού συμβουλίου της ABH Holdings που κάνουν λόγο για την ανάγκη μετεγκατάστασης των στοιχείων του ενεργητικού της εταιρίας αυτής, καθώς και σε ανώνυμες πηγές. Το γεγονός

και μόνον ότι ορισμένες πληροφορίες από τα έγγραφα αυτά προέρχονται από ανώνυμες δημοσιογραφικές πηγές δεν είναι ικανό να τα καταστήσει αναξιόπιστα. Πράγματι, δεδομένου ότι πρόκειται για εσωτερικές πηγές των επιχειρήσεων τις οποίες αφορούν οι έρευνες των εν λόγω εξειδικευμένων στην οικονομία μέσων ενημέρωσης, το να απαιτείται από τους δημοσιογράφους να αποκαλύπτουν συστηματικά στο κοινό την ταυτότητα των πηγών τους θα μπορούσε να αντιβαίνει στην προστασία των δημοσιογραφικών πηγών.

106 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία με την οποία ο προσφεύγων αμφισβητεί την αξιοπιστία του εγγράφου υπ' αριθ. 1 του φακέλου αποδεικτικών στοιχείων WK 5142/2023 ADD 1 σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία για το επιχειρηματικό περιβάλλον και την οικονομία της Ρωσίας, ήτοι μια έρευνα που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο «Proekt», η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής, δεδομένου ότι το Συμβούλιο δεν στηρίχθηκε στο έγγραφο αυτό για να δικαιολογήσει τη διατήρηση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

107 Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω, λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας συγκυρίας στη Ρωσική Ομοσπονδία και ελλείψει εξουσιών έρευνας του Συμβουλίου σε τρίτες χώρες (βλ. σκέψεις 96 και 97 ανωτέρω), ο προσφεύγων δεν προσκόμισε στοιχεία ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση την αποδεικτική αξία των εγγράφων των φακέλων αποδεικτικών στοιχείων που μνημονεύονται στις σκέψεις 98 έως 101 ανωτέρω.

2) Επί της εφαρμογής στον προσφεύγοντα του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'

108 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι κακώς το Συμβούλιο διατήρησε το όνομά του στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

109 Κατά πρώτον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως θεωρώντας τον ως κύριο μέτοχο της κοινοπραξίας Alfa Group, η οποία περιλαμβάνει την Alfa Bank, την Alfrastrakhovanie και την X5 Retail Group.

110 Κατ' αρχάς, ο προσφεύγων θεωρεί ότι η κοινοπραξία Alfa Group δεν έχει ούτε νομική δομή ούτε νομική υπόσταση. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι απέδειξε τη μεταβίβαση των συμμετοχών που είχε, αφενός, στην ABH Holdings που κατέχει την Alfa Bank Russia, την Alfa Bank Ukraine καθώς και την AlfaStrakhovanie και, αφετέρου, στη CTF Holdings που κατέχει την A1, την X5 Retail Group καθώς και την IDS Borjomi. Κατά την άποψή του, το Συμβούλιο δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι δεν μεταβίβασε τις συμμετοχές αυτές στον [*εμπιστευτικό*] [1].

111 Επιπλέον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η μεταβίβαση των συμμετοχών που είχε στη CTF Holdings αποδεικνύεται εγκύρως από απόσπασμα του μητρώου των πραγματικών δικαιούχων της εταιρίας αυτής.

112 Επιπλέον, ο προσφεύγων προσάπτει στο Συμβούλιο ότι δεν έλαβε υπόψη την αποδεικτική αξία των εγγράφων που προσκομίστηκαν προς τεκμηρίωση της μεταβίβασης των μεριδίων επικαλούμενο ένα αστήρικτο γεγονός ότι είχε υπογραφεί με τον αγοραστή των μεριδίων του, ήτοι τον [*εμπιστευτικό*], ένα έγγραφο με αντίθετο περιεχόμενο. Θεωρεί, επομένως, ότι το Συμβούλιο απαιτεί την εκ μέρους του προσκόμιση αρνητικής απόδειξης προκειμένου να αποδειχθεί η μεταβίβαση των εν λόγω μεριδίων.

[1] Μη δημοσιοποιούμενα εμπιστευτικά στοιχεία.

113 Κατά τα λοιπά, ο προσφεύγων αμφισβητεί την επιχειρηματολογία του Συμβουλίου ότι ο ίδιος ελέγχει την AlfaStrakhovanie για τον λόγο ότι οι πληροφορίες που διαθέτει το Συμβούλιο είναι υποθετικές.

114 Κατά δεύτερον, ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι είναι ο μόνος επιχειρηματίας του οποίου το όνομα είναι καταχωρισμένο στους επίμαχους καταλόγους χωρίς να έχουν ληφθεί υπόψη προηγούμενα ή τρέχοντα εκτελεστικά καθήκοντα. Συναφώς, θεωρεί ότι το Συμβούλιο όφειλε να έχει λάβει υπόψη το γεγονός ότι αυτός δεν άσκησε εκτελεστικά καθήκοντα κατά τη διάρκεια των δέκα ετών που προηγήθηκαν της αρχικής καταχώρισης του ονόματός του στους εν λόγω καταλόγους.

115 Κατά τρίτον, ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα σε έναν ή περισσότερους τομείς που αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας και εκτιμά, επομένως, ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί εξέχων επιχειρηματίας στη Ρωσία. Κατά την άποψή του, από τη νομολογία σχετικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) καθώς και από την πρόσφατη νομολογία σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο της εισβολής στην Ουκρανία προκύπτει ότι η απλή κατοχή μετοχών δεν συνεπάγεται ότι παρέχεται στο Συμβούλιο η εξουσία να θεωρήσει ότι αυτός ασκεί δραστηριότητα σε οικονομικό τομέα.

116 Κατά τέταρτον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το τεκμήριο αλληλεξάρτησης μεταξύ των εξεχόντων επιχειρηματιών και της Ρωσικής Κυβέρνησης, το οποίο περιλαμβάνεται στις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', της απόφασης 2014/145, όπως έχει τροποποιηθεί, δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωσή του. Θεωρεί ότι τα έγγραφα των φακέλων WK 5142/2023 INIT και WK 5142/2023 ADD1 που περιέχουν πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον και την οικονομία της Ρωσίας δεν τον μνημονεύουν και ότι ορισμένα έγγραφα που αφορούν τις επιχειρήσεις της κοινοπραξίας Alfa Group αποδεικνύουν ότι η Alfa Bank δεν εμπίπτει στον στενό κύκλο κυρίαρχων οικονομικών παραγόντων που βρίσκονται κοντά στον V. Putin. Θεωρεί ότι ούτε ο ίδιος ούτε οι εταιρίες της εν λόγω κοινοπραξίας ή οι εταίροι του ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες των αλληλεξαρτώμενων επιχειρηματιών, δεν είναι φίλοι του V. Putin συνδεόμενοι με την KGB ή το δίκτυο του V. Putin στην Αγία Πετρούπολη (Ρωσία), δεν δραστηριοποιούνται στους ελεγχόμενους από το κράτος τομείς και δεν τους έχουν ανατεθεί δημόσιες συμβάσεις, ούτε τυγχάνουν φορολογικών πλεονεκτημάτων ή ειδικής μεταχείρισης. Ομοίως, κατά την άποψή του, καμία από τις επιχειρήσεις της κοινοπραξίας αυτής δεν είχε Υπουργό της Ρωσικής Κυβέρνησης ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στο διοικητικό της συμβούλιο.

117 Κατά πέμπτον, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι η Rosvodokanal δεν αποτελούσε σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τον λόγο ότι η εταιρία αυτή αντιπροσώπευε μόλις το 25 έως 30 % του ιδιωτικού τομέα ύδρευσης και επεξεργασίας λυμάτων στη Ρωσία, ο οποίος αντιπροσωπεύει μόλις το 10 % του συνόλου του τομέα αυτού.

118 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

119 Όσον αφορά το γενικότερο πλαίσιο που συνδέεται με την κατάσταση στην Ουκρανία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά την ημερομηνία έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, η κατάσταση στην Ουκρανία παρέμενε σοβαρή. Ομοίως, τα περιοριστικά μέτρα εξακολουθούσαν να δικαιολογούνται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή να ασκηθεί μέγιστη πίεση στις ρωσικές αρχές, προκειμένου αυτές να παύσουν τις ενέργειες και τις πολιτικές τους που αποσταθεροποιούν

την Ουκρανία καθώς και τη στρατιωτική επίθεση κατά της εν λόγω χώρας, και να αυξηθεί το κόστος των ενεργειών της Ρωσικής Ομοσπονδίας που υπονομεύουν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας.

120 Επισημαίνεται ότι, πριν από την τροποποίηση του κριτηρίου ζ′, το κριτήριο αυτό αφορούσε αποκλειστικά τους «εξέχοντες επιχειρηματίες [...] που δραστηριοποιούνται σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι παρέχουν σημαντική πηγή εσόδων στην κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας». Η τροποποίηση του κριτηρίου αυτού με την απόφαση 2023/1094 είχε ως αποτέλεσμα να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής του κριτηρίου αυτού στους «εξέχοντες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία» (πρώτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′), καθώς και στους «επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας» (τρίτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′).

121 Κατά πρώτον, όσον αφορά το πρώτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′, επισημαίνεται ότι η έννοια των «εξεχόντων επιχειρηματιών» αφορά τη σπουδαιότητα των επιχειρηματιών λόγω, αναλόγως της περίπτωσης, του επαγγελματικού τους κύρους, του κύκλου των οικονομικών δραστηριοτήτων τους, του ύψους των κεφαλαιουχικών μεριδίων τους ή του ρόλου τους σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις στις οποίες ασκούν τέτοιες δραστηριότητες (πρβλ. απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 143).

122 Από το πρώτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′ προκύπτει ότι η τροποποίηση του αρχικού κριτηρίου ζ′ αποσκοπούσε αποκλειστικά στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων ώστε να εφαρμόζονται σε όλους τους εξέχοντες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν δραστηριοποιούνται σε οικονομικό τομέα ο οποίος αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

123 Οι λόγοι που δικαιολογούν τη διεύρυνση του κριτηρίου του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, της απόφασης 2014/145, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2022/329, εκτίθενται στην αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2023/1094. Συγκεκριμένα, η αιτιολογική αυτή σκέψη περιγράφει τη λειτουργία της ρωσικής οικονομίας, η οποία χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σχέσης αλληλεξάρτησης μεταξύ των εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Επομένως, στοχεύοντας τους εν λόγω επιχειρηματίες, το Συμβούλιο αποβλέπει στο να εκμεταλλευτεί την επιρροή που δύναται να ασκήσει η συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων στο ρωσικό καθεστώς, ωθώντας τα να ασκήσουν πίεση στην κυβέρνηση αυτή προκειμένου να μεταβάλει την πολιτική της έναντι της Ουκρανίας.

124 Για την εφαρμογή του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′ στην ατομική κατάσταση κάθε προσώπου του οποίου το όνομα είναι καταχωρισμένο στους επίμαχους καταλόγους, εναπόκειται στο Συμβούλιο να αποδείξει, αφενός, ότι ένα φυσικό πρόσωπο μπορεί να χαρακτηριστεί ως «εξέχων επιχειρηματίας» κατά την έννοια που εκτίθεται στη σκέψη 121 ανωτέρω και, αφετέρου, ότι το εν λόγω φυσικό πρόσωπο ασκεί δραστηριότητα στη Ρωσία. Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το γεγονός και μόνον ότι το οικείο πρόσωπο ανήκει στην κατηγορία των εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία αρκεί για να δικαιολογήσει τη λήψη των αναγκαίων περιοριστικών μέτρων βάσει του εν λόγω σκέλους, χωρίς να απαιτείται να αποδειχθεί σχέση μεταξύ της ιδιότητας του εξέχοντος επιχειρηματία και του ρωσικού καθεστώτος ούτε σχέση μεταξύ της ιδιότητας του εξέχοντος επιχειρηματία και της στήριξης του καθεστώτος ή του οφέλους που αντλείται από το καθεστώς (βλ., κατ' αναλογίαν,

απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Haswani κατά Συμβουλίου, C-241/19 P, EU:C:2020:545, σκέψη 66, και διάταξη της 6ης Σεπτεμβρίου 2022, Haikal κατά Συμβουλίου, C-113/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:640, σκέψη 41).

125 Εν προκειμένω, όσον αφορά την προσωπική κατάσταση του προσφεύγοντος, από τους λόγους καταχώρισης προκύπτει ότι αυτός θεωρείται ως ένας από τους κυριότερους μετόχους της κοινοπραξίας Alfa Group.

126 Σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στο έγγραφο υπ' αριθ. 1 του φακέλου WK 3073/2022 INIT, ο προσφεύγων είναι συνιδρυτής της κοινοπραξίας Alfa Group, η οποία αποτελεί μεγάλο ρωσικό ιδιωτικό βιομηχανικό και χρηματοπιστωτικό όμιλο με συμφέροντα σε διάφορους οικονομικούς τομείς.

127 Επισημαίνεται επίσης ότι μια παρουσίαση της κοινοπραξίας Alfa Group από την Alfa Bank Ukraine, με ημερομηνία Ιουνίου του 2019, συνημμένη στο παράρτημα B.2 του υπομνήματος αντικρούσεως, μνημονεύει τις εταιρίες της εν λόγω κοινοπραξίας, στις οποίες συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, οι ABH Holdings, AlfaStrakhovanie, X5 Retail Group και A1, και επιβεβαιώνει τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο έγγραφο υπ' αριθ. 2 του φακέλου WK 17621/2022 INIT (απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, OT κατά Συμβουλίου, T-286/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:606, σκέψη 94). Οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώνονται επίσης από το έγγραφο υπ' αριθ. 2 του φακέλου WK 10524/2023 REV 1, στο οποίο αναφέρεται ότι η κοινοπραξία αυτή περιελάμβανε μεταξύ άλλων, στις 26 Μαΐου 2023, την Alfa Bank, την AlfaStrakhovanie, τη Rosvodokanal, την X5 Retail Group και την A1.

128 Επιπλέον, δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους –ενώ προκύπτει και από τα έγγραφα υπ' αριθ. 9 και 19 του φακέλου WK 10524/2023 REV 1– ότι η ABH Holdings, με έδρα το Λουξεμβούργο, κατέχει εμμέσως, αφενός, την Alfa Bank Russia, μεταξύ άλλων μέσω της ABH Financial που εδρεύει στην Κύπρο και της AB Holding που εδρεύει στη Ρωσία, και, αφετέρου, την AlfaStrakhovanie, μεταξύ άλλων μέσω της AlfaStrakhovanie Holdings που εδρεύει στην Κύπρο και της Yuns-Holdings που εδρεύει στη Ρωσία. Επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει ιδίως από το έγγραφο υπ' αριθ. 17 του φακέλου WK 10524/2023 REV 1, ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί ότι κατείχε το 16,3239 % της ABH Holdings.

129 Επιπλέον, από το έγγραφο υπ' αριθ. 10 του φακέλου WK 10524/2023 REV 1 προκύπτει ότι η X5 Retail Group ανήκει κατά 47,86 % στη CTF Holdings με έδρα το Λουξεμβούργο, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί ο προσφεύγων. Ομοίως, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι διάδικοι δεν αμφισβήτησαν ότι η τελευταία κατείχε επίσης εμμέσως την A1 μέσω εταιριών εγκατεστημένων στην Κύπρο και στη Ρωσία. Συγκεκριμένα, από τον εν λόγω φάκελο προκύπτει ότι η CTF Holdings κατέχει εμμέσως την A1 μέσω της A1 Investment Holding με έδρα το Λουξεμβούργο, την A1 Capital με έδρα την Κύπρο και τη Management Company Group A1 με έδρα τη Ρωσία. Διαπιστώνεται ότι ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί ότι είναι ένας από τους ιδρυτές της CTF Holdings, όπως προκύπτει από το έγγραφο υπ' αριθ. 2 του φακέλου αποδεικτικών στοιχείων WK 17621/2022 INIT, ούτε αμφισβητεί ότι κατείχε συμμετοχές στην τελευταία αυτή εταιρία με έδρα το Λουξεμβούργο. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων αμφισβήτησε τον ισχυρισμό του Συμβουλίου ότι ο ίδιος κατείχε το 11 % των μεριδίων της εν λόγω εταιρίας μέσω της Intertrust Trustees, αλλά αναγνώρισε, όπως προκύπτει από το παράρτημα C12 του υπομνήματος απαντήσεως, ότι κατείχε περίπου το [*εμπιστευτικό*]% του κεφαλαίου της CTF Holdings.

130 Επομένως, το Συμβούλιο θεωρεί ότι ο προσφεύγων ήταν, λόγω των συμμετοχών του στην ABH Holdings και στη CTF Holdings, ένας από τους κυριότερους μετόχους της κοινοπραξίας Alfa Group.

131 Ο προσφεύγων προσάπτει στο Συμβούλιο, αφενός, ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι αυτός μεταβίβασε τις συμμετοχές που είχε στην ABH Holdings και στη CTF Holdings τον Μάρτιο του 2022 και, αφετέρου, ότι αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως ζητώντας την προσκόμιση πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία να προκύπτει η παραίτηση από την κατοχή οποιουδήποτε κεφαλαιουχικού μεριδίου στην κοινοπραξία Alfa Group.

132 Επομένως, πρέπει να εξακριβωθεί, αφενός, αν το Συμβούλιο αντιστρέφει αδικαιολόγητα το βάρος αποδείξεως απαιτώντας από τον προσφεύγοντα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αποδείξει τη μεταβίβαση των κεφαλαιουχικών του μεριδίων και, αφετέρου, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προσκόμισε ο προσφεύγων, αν το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι ο προσφεύγων παρέμενε ένας από τους κυριότερους μετόχους της κοινοπραξίας Alfa Group.

133 Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος σχετικά με την αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, είναι βεβαίως αληθές ότι, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 85 ανωτέρω, εναπόκειται στο Συμβούλιο να αποδείξει το βάσιμο των λόγων που ελήφθησαν υπόψη κατά του προσώπου ή της οντότητας του οποίου το όνομα καταχωρίσθηκε στους επίμαχους καταλόγους. Εντούτοις, όταν ένα πρόσωπο υποκείμενο σε περιοριστικά μέτρα, όπως ο προσφεύγων, ισχυρίζεται ότι η προσωπική του κατάσταση μεταβλήθηκε σε σχέση με πραγματικά περιστατικά αποδεδειγμένα από το Συμβούλιο, εναπόκειται σ' αυτό το πρόσωπο να προσκομίσει τα στοιχεία που είναι ικανά να αποδείξουν το υποστατό της μεταβολής αυτής και, ως εκ τούτου, την ύπαρξη πλάνης του Συμβουλίου ως προς εκτίμηση των στοιχείων αυτών.

134 Στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 126 έως 130 ανωτέρω, το Συμβούλιο διέθετε δέσμη ενδείξεων που αποδείκνυαν ότι ο προσφεύγων ήταν ένας από τους κυριότερους μετόχους της κοινοπραξίας Alfa Group λόγω των κεφαλαιουχικών μεριδίων του σε διάφορες εταιρίες της κοινοπραξίας αυτής, ιδίως μέσω της ABH Holdings και της CTF Holdings. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στον προσφεύγοντα να αποδείξει ότι μεταβίβασε πράγματι τις συμμετοχές που είχε στις εν λόγω εταιρίες και ότι παραιτήθηκε ουσιαστικά από τα προνόμια του μετόχου των εν λόγω εταιριών και των συνδεόμενων με αυτές οντοτήτων. Η ως άνω απαίτηση δεν συνιστά αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, δεδομένου ότι εναπόκειται στον προσφεύγοντα να αποδείξει τη μεταβολή της προσωπικής καταστάσεώς του την οποία επικαλείται, ήτοι τη μεταβίβαση των συμμετοχών του στις εταιρίες της κοινοπραξίας Alfa Group (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, HX κατά Συμβουλίου, C-540/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:707, σκέψη 50, και της 27ης Ιουνίου 2024, Servier κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-201/19 P, EU:C:2024:552, σκέψη 124). Δεδομένου πάντως ότι τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις μεταβίβασης συμμετοχών σε εταιρίες είναι έγγραφα στα οποία δεν έχουν πρόσβαση ούτε το Συμβούλιο ούτε τα κράτη μέλη, ο προσφεύγων βρίσκεται σε καλύτερη θέση για να αποδείξει τη μεταβολή της προσωπικής καταστάσεώς του (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, Timchenko και Timchenko κατά Συμβουλίου, T-644/22, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:621, σκέψη 64).

135 Εν προκειμένω, κατά τον προσφεύγοντα, οι συμμετοχές του ύψους περίπου 16 % στην ABH Holdings και περίπου [*εμπιστευτικό*]% στη CTF Holdings μεταβιβάστηκαν στον φερόμενο αποκτώντα στις 14 Μαρτίου 2022, ήτοι την προηγουμένη της καταχώρισης του ονόματός του

στους επίμαχους καταλόγους. Επιπλέον, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, ο φερόμενος αποκτών τις εν λόγω συμμετοχές απέκτησε επίσης, κατά τον ίδιο χρόνο, περίπου το [*εμπιστευτικό*]% των μεριδίων της ABH Holdings και περίπου το [*εμπιστευτικό*]% των μεριδίων της CTF Holdings που κατείχε άλλος μέτοχος. Επομένως, ο ίδιος αποκτών, ο [*εμπιστευτικό*], απέκτησε συγχρόνως όχι μόνον το 36 % περίπου των μεριδίων της ABH Holdings, αλλά και το 54 % περίπου των μεριδίων της CTF Holdings. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων ενεργητικού που κατείχαν η ABH Holdings –ήτοι η Alfa Bank Russia και η AlfaStrakhovanie– και η CTF Holdings –ήτοι η εταιρία διανομής X5 Retail Group και η ρωσική εταιρία επενδύσεων A1–, ο προσφεύγων επιβεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι οι φερόμενες μεταβιβάσεις αφορούσαν σημαντικά χρηματικά ποσά.

136 Επομένως, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης και δεδομένου ότι ο προσφεύγων επικαλείται, μεταξύ άλλων, μεταβολή της προσωπικής του καταστάσεως η οποία φέρεται να επήλθε την προηγουμένη της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους, σε αυτόν απέκειτο να προσκομίσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι, πριν από την εν λόγω καταχώριση, οι φερόμενες μεταβιβάσεις συνιστούσαν πραγματική μεταβίβαση της κυριότητας των συμμετοχών του σε αποκτώντα δυνάμενο να προσδιοριστεί και ανεξάρτητο από τον μεταβιβάζοντα. Επομένως, τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις μεταβιβάσεις των συμμετοχών που κατείχε ο προσφεύγων στην ABH Holdings και στη CTF Holdings προς τον φερόμενο αποκτώντα πρέπει να καθιστούν δυνατή τη διαπίστωση της συμβατότητας της μεταβίβασης με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα, πράγμα που είχε ως συνέπεια, εν προκειμένω, ότι έπρεπε να αποδειχθεί ότι η πραγματική μεταβίβαση των μετοχών είχε συντελεστεί, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις εφαρμοστέες καταστατικές διατάξεις, πριν από την έναρξη ισχύος των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων που αφορούσαν τον προσφεύγοντα. Επομένως, εν προκειμένω, τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές μεταβιβάσεις των συμμετοχών στις δύο αυτές εταιρίες χαρτοφυλακίου έπρεπε να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις πράξεις σχετικά με τις μεταβιβάσεις των εν λόγω συμμετοχών, τις κρίσιμες διατάξεις του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου καθώς και τις καταστατικές διατάξεις των οικείων εταιριών χαρτοφυλακίου.

137 Επιπλέον, για να αποδείξει ότι όντως παραιτήθηκε από τα προνόμια του μετόχου, εναπέκειτο στον προσφεύγοντα να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις προϋποθέσεις, τους όρους και το αντάλλαγμα για τις φερόμενες μεταβιβάσεις, ιδίως όσον αφορά το τίμημα για τη μεταβίβαση των εν λόγω συμμετοχών. Αντιθέτως προς όσα υποστήριξε ο προσφεύγων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, τέτοια αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το τίμημα της μεταβίβασης είναι αναγκαία προκειμένου να εκτιμηθεί αν οι φερόμενες μεταβιβάσεις των συμμετοχών του συνεπάγονται πραγματική παραίτηση από τα προνόμιά του ως μετόχου της ABH Holdings και της CTF Holdings. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που ο μεταβιβάζων πωλήσει τις συμμετοχές του σε τιμή προδήλως κατώτερη της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που αποτελούν αντικείμενο της μεταβίβασης, η πώληση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματοποιηθείσα προς ανεξάρτητο τρίτο (πρβλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2023, Mordashov κατά Συμβουλίου, T-248/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2023:573, σκέψη 101), δεδομένου ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, ο μεταβιβάζων θα μπορούσε, λόγω του πλεονεκτήματος που συνιστά το τίμημα αυτό υπέρ του αποκτώντος, να συνεχίσει να ασκεί, μέσω του αποκτώντος, επιρροή στις υποθέσεις της εταιρίας της οποίας οι συμμετοχές μεταβιβάστηκαν, γεγονός που θα μπορούσε να θέσει υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία μιας τέτοιας μεταβίβασης (πρβλ. απόφαση της 5ης Μαρτίου 2025, Ponomarenko κατά Συμβουλίου, T-249/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2025:202, σκέψη 130). Επομένως, εν προκειμένω, οι προσκομισθείσες αποδείξεις έπρεπε να περιλαμβάνουν και στοιχεία σχετικά με το τίμημα στο οποίο μεταβιβάστηκαν οι συμμετοχές και τον τρόπο καταβολής του.

138 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, η προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων που μνημονεύονται στις σκέψεις 136 και 137 ανωτέρω δεν μπορεί να συνιστά υπέρμετρο βάρος ή να συνεπάγεται την αδικαιολόγητη γνωστοποίηση εμπιστευτικών στοιχείων. Πράγματι, ο προσφεύγων βρίσκεται σε καλύτερη θέση για να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία της πραγματικής μεταβίβασης των συμμετοχών που κατείχε στην ABH Holdings και στη CTF Holdings, καθώς και της πραγματικής παραίτησης από τα προνόμια του μετόχου των εν λόγω εταιριών και των συνδεδεμένων με αυτές οντοτήτων (βλ. σκέψη ανωτέρω 134 ανωτέρω).

139 Εξάλλου, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υπό κρίση υπόθεσης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από σημαντικές μεταβιβάσεις συμμετοχών που φέρονται να έλαβαν χώρα την προηγουμένη της έναρξης ισχύος των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων εις βάρος του προσφεύγοντος (βλ. σκέψη 135 ανωτέρω), καθώς και από τη χρήση νομικών μορφωμάτων στα οποία εμπλέκονται εταιρίες εγκατεστημένες σε πλείονα κράτη (βλ. σκέψεις 128 και 129 ανωτέρω), η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των περιοριστικών μέτρων θα μπορούσαν να τεθούν υπό αμφισβήτηση αν λαμβάνονταν υπόψη φερόμενες μεταβιβάσεις συμμετοχών σε εταιρίες χωρίς την ύπαρξη στοιχείων που να αποδεικνύουν το υποστατό τους.

140 Όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, πρέπει να εξεταστεί αν αυτά αρκούν για να αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων είχε πράγματι μεταβιβάσει τις συμμετοχές του στην ABH Holdings και στη CTF Holdings και ότι παραιτήθηκε ουσιαστικά από τα προνόμια του μετόχου των εν λόγω εταιριών και των συνδεόμενων με αυτές οντοτήτων και, ως εκ τούτου, ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι παρέμενε μείζων μέτοχος της κοινοπραξίας Alfa Group.

141 Πρώτον, όσον αφορά τη φερόμενη μεταβίβαση προς τον [*εμπιστευτικό*] των συμμετοχών στη CTF Holdings, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι αυτή έλαβε χώρα την προηγουμένη της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους, ήτοι στις 14 Μαρτίου 2022.

142 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 136 ανωτέρω, εναπόκειται πάντως στον προσφεύγοντα να προσκομίσει, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η επίμαχη μεταβίβαση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα.

143 Κατά το άρθρο 2 της απόφασης 2022/429 και το άρθρο 2 του εκτελεστικού κανονισμού 2022/427, τα περιοριστικά μέτρα έναντι του προσφεύγοντος τέθηκαν σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των πράξεων αυτών στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, στις 15 Μαρτίου 2022, ήτοι την επομένη της φερόμενης μεταβίβασης των συμμετοχών του προσφεύγοντος στη CTF Holdings.

144 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 269/2014 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που περιλαμβάνονται στους επίμαχους καταλόγους, όπως και όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο των εν λόγω φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων. Κατά το άρθρο 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού αυτού, ως «δέσμευση κεφαλαίων» νοείται «η παρεμπόδιση κάθε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης, πρόσβασης ή διαπραγμάτευσης κεφαλαίων που μπορεί να οδηγήσει σε μεταβολή ως προς τον όγκο, το ποσό, τον τόπο διατήρησής τους, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, την κατοχή, τον χαρακτήρα, τον προορισμό ή άλλη μεταβολή ή η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων κεφαλαίων,

συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης χαρτοφυλακίων». Κατά το άρθρο 1, στοιχείο ζ', του εν λόγω κανονισμού, ως «κεφάλαια» νοούνται τα παντός είδους χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οικονομικά οφέλη, στα οποία ενδεικτικώς περιλαμβάνονται, όπως προκύπτει από το σημείο iii της διάταξης αυτής, οι δημοσίως και ιδιωτικώς διαπραγματεύσιμοι τίτλοι και χρεόγραφα, μεταξύ των οποίων οι μετοχές και τα μερίδια, τα πιστοποιητικά που αντιπροσωπεύουν κινητές αξίες, οι ομολογίες, τα γραμμάτια, τα πιστοποιητικά δικαιώματος ανάληψης μετοχών (warrants), οι ομολογίες χρέους και οι συμβάσεις παραγώγων.

145 Επομένως, εν προκειμένω, από τις 15 Μαρτίου 2022 δεσμεύθηκαν όλα τα κεφάλαια που βρίσκονταν στην κατοχή ή τελούσαν υπό τον έλεγχο του προσφεύγοντος στο έδαφος της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κατεχόμενων στην Ένωση συμμετοχών του σε εταιρίες, οι οποίες δεν μπορούσαν πλέον να αποτελέσουν αντικείμενο οποιασδήποτε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης ή πρόσβασης που θα μπορούσε να οδηγήσει, μεταξύ άλλων, σε μεταβολή του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος, της κατοχής τους ή σε οποιαδήποτε άλλη μεταβολή δυνάμενη να καταστήσει δυνατή τη χρήση τους. Κατά συνέπεια, οι μόνες δυνατότητες για την αποδέσμευση των εν λόγω συμμετοχών που κατείχε ο προσφεύγων συνίσταντο είτε στη διαγραφή του ονόματός του από τους επίμαχους καταλόγους είτε στη χορήγηση από τις αρμόδιες αρχές μιας από τις παρεκκλίσεις που προβλέπει ο κανονισμός 269/2014.

146 Για να αποδείξει τη μεταβίβαση των συμμετοχών του στη CTF Holdings, ο προσφεύγων προσκόμισε τρία έγγραφα.

147 Κατ' αρχάς, όσον αφορά το έγγραφο που παρουσιάστηκε ως απόσπασμα του μητρώου μετόχων της CTF Holdings (συνημμένο Α.27 του δικογράφου της προσφυγής), ο προσφεύγων αναφέρει, στις 16 Μαΐου 2023, τον αριθμό των μετοχών που κατείχε σε απόλυτη αξία καθεμία από τις δύο εγκατεστημένες στην Κύπρο εταιρίες που μνημονεύονται στο έγγραφο αυτό, χωρίς καμία άλλη ένδειξη. Χωρίς όμως να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί της αποδεικτικής ισχύος του εγγράφου αυτού, αρκεί η διαπίστωση ότι το συγκεκριμένο έγγραφο δεν καθιστά δυνατό να αποδειχθεί ότι η μεταβίβαση των συμμετοχών του προσφεύγοντος στη CTF Holdings πραγματοποιήθηκε πριν από τις 15 Μαρτίου 2022.

148 Εν συνεχεία, ο προσφεύγων προσκομίζει δήλωση ιδιοκτησίας μιας εταιρίας εγκατεστημένης στο Λιχτενστάιν με την οποία επιβεβαιώνεται, κατά την άποψή του, ότι στις 18 Ιανουαρίου 2022, αυτός ήταν ο τελικός δικαιούχος και ο μέτοχός της (συνημμένο C.10 του υπομνήματος απαντήσεως). Χωρίς όμως να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί της αποδεικτικής ισχύος του εγγράφου αυτού, αρκεί η διαπίστωση ότι η δήλωση αυτή δεν είναι κρίσιμη για να αποδειχθεί μεταβίβαση της κυριότητας των συμμετοχών του προσφεύγοντος στη CTF Holdings πριν από τις 15 Μαρτίου 2022. Πράγματι, η εν λόγω δήλωση, με ημερομηνία 18 Ιανουαρίου 2022, αναφέρει απλώς ότι ο προσφεύγων ήταν ο τελικός δικαιούχος της εταιρίας αυτής, με έδρα το Λιχτενστάιν, πριν από την φερόμενη μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της εν λόγω εταιρίας.

149 Τέλος, ο προσφεύγων προσκομίζει απόσπασμα από το μητρώο πραγματικών δικαιούχων της CTF Holdings που κατάρτισε το Luxembourg Business Register (συνημμένο C.11 του υπομνήματος απαντήσεως), από το οποίο προκύπτει όντως ότι το σύνολο των μεριδίων του κεφαλαίου της εν λόγω εταιρίας ανήκε εμμέσως στον [*εμπιστευτικό*] και στον [*εμπιστευτικό*].

150 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι το επίμαχο απόσπασμα δεν περιέχει καμία ένδειξη ως προς την ημερομηνία κατά την οποία οι συμμετοχές του προσφεύγοντος στη CTF Holdings μεταβιβάστηκαν στον [*εμπιστευτικό*], ούτε όσον αφορά τους όρους της μεταβίβασης αυτής.

Επομένως, από τις πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους που περιλαμβάνονται στο ως άνω απόσπασμα δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων μεταβίβασε πραγματικά την κυριότητα των εν λόγω συμμετοχών πριν από την έναρξη ισχύος των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος του στις 15 Μαρτίου 2022.

151 Ερωτηθείς από το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση σχετικά με το γεγονός ότι το επίμαχο απόσπασμα δεν διευκρίνιζε την ημερομηνία πραγματικής μεταβίβασης των συμμετοχών του στη CTF Holdings και ότι από το εν λόγω απόσπασμα προέκυπτε ότι ορισμένες πληροφορίες είχαν τροποποιηθεί στις 25 Απριλίου 2023, ήτοι ένα έτος και πλέον μετά την έναρξη ισχύος της δέσμευσης των κεφαλαίων του που έλαβε χώρα στις 15 Μαρτίου 2022, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι το απόσπασμα αυτό πιστοποιούσε ότι η μεταβίβαση των εν λόγω συμμετοχών ήταν προγενέστερη της τελευταίας αυτής ημερομηνίας για τον λόγο ότι ο διαχειριστής του μητρώου είχε προβεί σε επαλήθευση των δηλωθεισών πληροφοριών. Πλην όμως, ελλείψει τεκμηρίωσης του ισχυρισμού αυτού μέσω της απόδειξης, ιδίως βάσει της εφαρμοστέας στο μητρώο αυτό εθνικής ρύθμισης, ότι ο εν λόγω διαχειριστής υποχρεούται να προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των δηλώσεων που του υποβάλλονται, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το επίμαχο απόσπασμα δεν αποδεικνύει ότι οι συμμετοχές αυτές είχαν πράγματι μεταβιβαστεί πριν από την τελευταία αυτή ημερομηνία.

152 Επομένως, διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων δεν αποδεικνύουν ότι αυτός μεταβίβασε πράγματι τις συμμετοχές του στη CTF Holdings πριν από την έναρξη ισχύος, στις 15 Μαρτίου 2022, των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος του.

153 Κατά τα λοιπά, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της εγγύτητας της φερόμενης μεταβίβασης με την ημερομηνία καταχώρισης του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους, η προσκόμιση σύμβασης πώλησης προγενέστερης της 15ης Μαρτίου 2022 δεν αρκεί, αφ' εαυτής, για να αποδειχθεί πραγματική μεταβίβαση της κυριότητας των συμμετοχών του προσφεύγοντος στη CTF Holdings πριν από την έναρξη ισχύος των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων που τον αφορούν. Αφενός, για να θεωρηθεί ότι η μεταβίβαση της κυριότητας ήταν πραγματική και σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης, πρέπει να αποδειχθεί ότι η μεταβίβαση αυτή συντελέστηκε πριν από την έναρξη ισχύος των εν λόγω μέτρων σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του εθνικού δικαίου και τις εφαρμοστέες καταστατικές διατάξεις. Αφετέρου, δεδομένου ότι ο προσφεύγων αναγνώρισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι δεν είχε ακόμη εισπράξει το τίμημα για τις εν λόγω συμμετοχές, πρέπει επίσης να αποδείξει ότι οι συμβατικές διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση δεν συνοδεύονταν από διαλυτική αίρεση σε περίπτωση μη καταβολής του τιμήματος της πώλησης ή σε περίπτωση ετεροχρονισμένης καταβολής.

154 Κατά τα λοιπά, πρέπει να υπομνησθεί ότι, από τις 15 Μαρτίου 2022, όλες οι συμμετοχές που κατείχε ο προσφεύγων σε εταιρίες εγκατεστημένες στην Ένωση είχαν δεσμευτεί, οπότε, από την ημερομηνία αυτή, οποιαδήποτε κίνηση, μεταβίβαση ή μεταβολή των συμμετοχών του που κατείχε σε εταιρίες εγκατεστημένες στο Λουξεμβούργο θα απαιτούσε άδεια από τις αρμόδιες αρχές (βλ. σκέψεις 143 έως 145 ανωτέρω). Επιβάλλεται, πάντως, η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων δεν επικαλείται καμία παρέκκλιση η οποία να του χορηγήθηκε από τις αρμόδιες αρχές προκειμένου να επιτύχει την αποδέσμευση των εν λόγω συμμετοχών μετά τη λήψη των εις βάρος του περιοριστικών μέτρων.

155 Επομένως, ελλείψει στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι η φερόμενη μεταβίβαση των συμμετοχών του προσφεύγοντος στη CTF Holdings συνάδει με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα, καθώς και στοιχείων που να αποδεικνύουν πραγματική μεταβίβαση

και χωρίς συμβατικές διατάξεις υπό τη μορφή διαλυτικής αίρεσης, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι, κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της εταιρίας αυτής.

156 Δεύτερον, όσον αφορά τη φερόμενη μεταβίβαση των συμμετοχών του στην ABH Holdings, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η μεταβίβαση αυτή συντελέστηκε την προηγούμενη της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους, ήτοι στις 14 Μαρτίου 2022.

157 Βεβαίως, από τα έγγραφα υπ' αριθ. 9, 19 και 20 του φακέλου WK 10524/2023 REV 1, τα οποία είναι άρθρα του Τύπου σχετικά με μεταβίβαση ρωσικών στοιχείων ενεργητικού κατεχόμενων από την ABH Holdings στη Ρωσία στην οποία φέρεται να εμπλέκεται ο προσφεύγων, προκύπτει ότι ο τελευταίος μεταβίβασε τις συμμετοχές που κατείχε στην εν λόγω εταιρία στον [*εμπιστευτικό*] τον Μάρτιο του 2022. Εντούτοις, τα άρθρα αυτά δεν περιέχουν καμία ένδειξη ως προς την ακριβή ημερομηνία κατά την οποία η κυριότητα των μετοχών του προσφεύγοντος μεταβιβάστηκε πράγματι στον [*εμπιστευτικό*] και, ειδικότερα, ως προς το αν η μεταβίβαση αυτή είχε ολοκληρωθεί πριν από τη λήψη των περιοριστικών μέτρων εις βάρος του προσφεύγοντος.

158 Ομοίως, όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που προέρχονται από την Εθνική Τράπεζα της Ουκρανίας, είναι ασφαλώς αληθές ότι από το έγγραφο υπ' αριθ. 1 του φακέλου WK 17621/2022 INIT και από το έγγραφο υπ' αριθ. 2 του φακέλου WK 10555/2023 INIT, ήτοι από τα ανακοινωθέντα Τύπου του θεσμικού αυτού οργάνου που δημοσιεύθηκαν αντιστοίχως στις 28 Οκτωβρίου 2022 και στις 20 Ιουλίου 2023, προκύπτει ότι ο [*εμπιστευτικό*][2] κατείχε ειδική συμμετοχή 40,9614 % στη Sense Bank (πρώην Alfa Bank Ukraine, η οποία ανήκε στην ABH Holdings) κατόπιν της φερόμενης μεταβίβασης των συμμετοχών που κατείχαν στην τελευταία αυτή εταιρία ο προσφεύγων και ένας άλλος μέτοχος. Τούτου λεχθέντος, τα ανακοινωθέντα Τύπου της ως άνω εθνικής τράπεζας υπογραμμίζουν επίσης ότι η απόκτηση των εν λόγω συμμετοχών είχε πραγματοποιηθεί χωρίς την προηγούμενη άδειά της. Επιπλέον, από έγγραφο της εθνικής αυτής τράπεζας της 5ης Ιουνίου 2023 προς την Επιτροπή (έγγραφο υπ' αριθ. 1 του φακέλου WK 10555/2023 INIT) προκύπτει ότι, σύμφωνα με το ουκρανικό δίκαιο, η συμφωνία που επέτρεψε την απόκτηση σημαντικής συμμετοχής στη Sense Bank από τον [*εμπιστευτικό*] έπρεπε να θεωρηθεί άκυρη.

159 Όσον αφορά την απόφαση της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας της 15ης Απριλίου 2022, η οποία επισυνάπτεται στο υπόμνημα απαντήσεως (παράρτημα C.3 του υπομνήματος απαντήσεως), επισημαίνεται ότι, στο σημείο 1 του διατακτικού της απόφασης αυτής, το εν λόγω θεσμικό όργανο διαπιστώνει ότι η εκ μέρους του [*εμπιστευτικό*] απόκτηση σημαντικής συμμετοχής στη Sense Bank πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση του ουκρανικού δικαίου, το οποίο, κατ' αρχήν, υποχρεώνει κάθε πρόσωπο που σχεδιάζει να αποκτήσει σημαντική συμμετοχή σε ουκρανικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα να ενημερώσει προηγουμένως την εν λόγω εθνική τράπεζα και να αναμείνει την προηγούμενη άδειά της. Επιπλέον, ούτε από το διατακτικό ούτε από την αιτιολογία της εν λόγω απόφασης προκύπτει ρητώς ότι ο [*εμπιστευτικό*] απέκτησε την κυριότητα των συμμετοχών του προσφεύγοντος στην ABH Holdings στις 14 Μαρτίου 2022. Επομένως, όσον αφορά τα στοιχεία ενεργητικού της τελευταίας αυτής εταιρίας που βρίσκονταν στην Ουκρανία, η εν λόγω εθνική τράπεζα διαπίστωσε μόνον ότι η μεταβίβαση αυτή πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση του ουκρανικού τραπεζικού δικαίου.

[2] Μη δημοσιοποιούμενα εμπιστευτικά στοιχεία.

160 Επομένως, η απόφαση της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας της 15ης Απριλίου 2022 δεν μπορεί να αποδείξει ότι η κυριότητα των συμμετοχών του προσφεύγοντος στην ABH Holdings μεταβιβάστηκε στον [*εμπιστευτικό*] πριν από τις 15 Μαρτίου 2022.

161 Επισημαίνεται ότι ούτε τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων είναι ικανά να αποδείξουν ότι η κυριότητα των συμμετοχών του στην ABH Holdings μεταβιβάστηκε πράγματι στον [*εμπιστευτικό*] πριν από τις 15 Μαρτίου 2022.

162 Όσον αφορά τη βεβαίωση που συνέταξαν οι ελεγκτές της ABH Holdings (παράρτημα A.30 του δικογράφου της προσφυγής) καθώς και τη βεβαίωση που συνέταξε το δικηγορικό γραφείο της εταιρίας αυτής (παράρτημα A.25 του δικογράφου της προσφυγής), επισημαίνεται ότι καμία από τις βεβαιώσεις αυτές δεν καταλήγει κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση στο συμπέρασμα ότι η μεταβίβαση της κυριότητας των συμμετοχών του προσφεύγοντος στην εν λόγω εταιρία είχε επέλθει πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Αφενός, η πρώτη από τις ως άνω βεβαιώσεις αναφέρει ότι «τον Μάρτιο του 2022 ο προσφεύγων πώλησε όλες τις μετοχές του και έπαυσε να είναι μέτοχος της [εν λόγω εταιρίας]», χωρίς να αναφέρει ρητώς την ακριβή ημερομηνία της πραγματικής μεταβίβασης των μετοχών. Αφετέρου, η δεύτερη από τις βεβαιώσεις αυτές περιορίζεται στη διαπίστωση της ελευθερίας ψήφου των μετόχων. Είναι αληθές ότι η εν λόγω βεβαίωση απαριθμεί κατάλογο εγγράφων στα οποία συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, τα συναλλακτικά έγγραφα σχετικά με την πώληση των συμμετοχών του προσφεύγοντος στην εταιρία αυτή προς τον [*εμπιστευτικό*] στις 14 Μαρτίου 2022, το καταστατικό της οικείας εταιρίας, μια συμφωνία μεταξύ μετόχων, πληροφορίες σχετικά με τις συμβατικές σχέσεις μεταξύ της εν λόγω εταιρίας και των οριζόμενων προσώπων, ή ακόμη μια πράξη ανάληψης δεσμεύσεων συναφθείσα στις 25 Απριλίου 2022 μεταξύ της ίδιας εταιρίας και του [*εμπιστευτικό*]. Εντούτοις, ελλείψει προσκόμισης των εγγράφων αυτών τα οποία δεν επισυνάπτονται στη βεβαίωση, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί αν η μεταβίβαση της κυριότητας των εν λόγω συμμετοχών συντελέστηκε όντως πριν από τις 15 Μαρτίου 2022.

163 Όσον αφορά τη βεβαίωση που συνέταξε στις 6 Απριλίου 2022 ο διευθυντής της ABH Holdings (παράρτημα A.30 του δικογράφου της προσφυγής), και κατά την οποία ο προσφεύγων δεν είχε πλέον ιδιοκτησιακά συμφέροντα μετά την πώληση των συμμετοχών του στην εν λόγω εταιρία σε τρίτον, πώληση η οποία φέρεται να πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 2022, επισημαίνεται, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 95 ανωτέρω, ότι η αποδεικτική αξία της βεβαίωσης αυτής, η οποία προέρχεται από τον διευθυντή της εν λόγω εταιρίας της οποίας μέτοχος ήταν ο προσφεύγων, πρέπει να σχετικοποιηθεί (απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 153). Επομένως, ελλείψει άλλων αποδεικτικών στοιχείων προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού, η συγκεκριμένη βεβαίωση δεν είναι ικανή, αφ' εαυτής, να αποδείξει ότι η μεταβίβαση της κυριότητας των εν λόγω μεριδίων είχε ισχύ από τις 14 Μαρτίου 2022.

164 Όσον αφορά το απόσπασμα του μητρώου πραγματικών δικαιούχων της ABH Holdings που κατάρτισε το Luxembourg Business Register, ανεξαρτήτως της αξιοπιστίας του εγγράφου αυτού, το οποίο δεν φέρει την υπογραφή του διαχειριστή, επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία της τελευταίας τροποποίησης μνημονεύεται η 22α Μαρτίου 2022, ήτοι μία εβδομάδα μετά την έναρξη ισχύος των μέτρων δέσμευσης των κεφαλαίων του προσφεύγοντος. Υπό τις περιστάσεις όμως της υπό κρίση υπόθεσης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από σημαντικές μεταβιβάσεις συμμετοχών που φέρονται να έλαβαν χώρα την προηγουμένη της έναρξης ισχύος των εν λόγω μέτρων (βλ. σκέψη 135 ανωτέρω), το εν λόγω απόσπασμα δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων είχε πράγματι μεταβιβάσει την κυριότητα των συμμετοχών του στην εν λόγω εταιρία πριν δεσμευθούν τα κεφάλαιά του. Πράγματι, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που

εκτίθενται στη σκέψη 151 ανωτέρω, το απόσπασμα αυτό δεν είναι ικανό να αποδείξει ότι η μεταβίβαση της κυριότητας των εν λόγω συμμετοχών πραγματοποιήθηκε πριν από τις 15 Μαρτίου 2022.

165 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της εγγύτητας της φερόμενης μεταβίβασης με την ημερομηνία καταχώρισης του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους, η προσκόμιση σύμβασης πώλησης προγενέστερης της 15ης Μαρτίου 2022 δεν αρκεί, αφ' εαυτής, για να αποδειχθεί πραγματική μεταβίβαση της κυριότητας των συμμετοχών που κατείχε ο προσφεύγων στην ABH Holdings πριν από την έναρξη ισχύος των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων. Αφενός, για να είναι η μεταβίβαση της κυριότητας σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης, πρέπει να αποδειχθεί ότι ολοκληρώθηκε πριν από την έναρξη ισχύος των εν λόγω μέτρων σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του εθνικού δικαίου και τις εφαρμοστέες καταστατικές διατάξεις. Αφετέρου, δεδομένου ότι ο προσφεύγων αναγνώρισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι δεν είχε ακόμη εισπράξει το τίμημα για τη μεταβίβαση των εν λόγω συμμετοχών, πρέπει επίσης να αποδείξει ότι οι συμβατικές διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση δεν συνοδεύονταν από διαλυτική αίρεση σε περίπτωση μη καταβολής του τιμήματος της πώλησης ή σε περίπτωση ετεροχρονισμένης καταβολής.

166 Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 157 έως 165 ανωτέρω, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι, κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της ABH Holdings.

167 Επομένως, δεδομένου ότι ορθώς το Συμβούλιο έκρινε ότι ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της CTF Holdings (βλ. σκέψη 155 ανωτέρω) και της ABH Holdings (βλ. σκέψη 166 ανωτέρω), δεν μπορεί να προσαφθεί στο θεσμικό αυτό όργανο ότι υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως χαρακτηρίζοντας τον προσφεύγοντα ως μείζονα μέτοχο της κοινοπραξίας Alfa Group κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023.

168 Πάντως, δεν αμφισβητείται ότι η Alfa Bank Russia αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες ρωσικές ιδιωτικές εμπορικές τράπεζες και τράπεζες επενδύσεων, ότι η AlfaStrakhovanie είναι μία από τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρίες στη Ρωσία και ότι η X5 Retail Group είναι μία από τις μεγαλύτερες εταιρίες στον τομέα του λιανικού εμπορίου στη Ρωσία. Όσον αφορά την A1 (πρώην Alfa-Eco), όπως προκύπτει, πρόκειται για εταιρία επενδύσεων με έδρα τη Ρωσία.

169 Κατά συνέπεια, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των δραστηριοτήτων των εταιριών της κοινοπραξίας Alfa Group στη Ρωσία, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως καθόσον έκρινε ότι ο προσφεύγων ήταν εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Ρωσία κατά την έννοια του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

170 Τα λοιπά επιχειρήματα που προβάλλει ο προσφεύγων δεν μπορούν να αναιρέσουν το συμπέρασμα αυτό.

171 Πρώτον, η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος με την οποία προβάλλεται ότι η άσκηση εκτελεστικών καθηκόντων αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να θεωρηθεί «εξέχων» κατά την έννοια του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ' δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Πράγματι, δεδομένου ότι η απλή κατοχή σημαντικών κεφαλαιουχικών μεριδίων σε μία ή περισσότερες σημαντικές εταιρίες μπορεί να αρκεί για να χαρακτηριστεί ένα πρόσωπο ως εξέχων επιχειρηματίας, η άσκηση εκτελεστικών καθηκόντων δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τον χαρακτηρισμό φυσικού προσώπου ως «εξέχοντος» επιχειρηματία (πρβλ. απόφαση της

15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 151). Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι, πολλά έτη πριν από την έκδοση των αρχικών πράξεων, ο προσφεύγων δεν ασκούσε πλέον εκτελεστικά καθήκοντα στις συνδεδεμένες με την κοινοπραξία Alfa Group οντότητες δεν ασκεί επιρροή.

172 Δεύτερον, πρέπει επίσης να απορριφθεί η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος ότι αυτός δεν ασκούσε δραστηριότητα στη Ρωσία για τον λόγο ότι από τη νομολογία σχετικά με τον ΦΠΑ προέκυπτε ότι η απλή κατοχή μετοχών, πραγματική ή υποτιθέμενη, δεν αρκούσε για να συνιστά, αφ' εαυτής, άσκηση «οικονομικής δραστηριότητας». Πράγματι, αρκεί να υπομνησθεί ότι η έννοια της «οικονομικής δραστηριότητας» στον τομέα του ΦΠΑ εντάσσεται σε διαφορετικό νομικό πλαίσιο από εκείνο στο οποίο εντάσσεται το τροποποιημένο κριτήριο ζ', του οποίου το πρώτο σκέλος αφορά τους εξέχοντες επιχειρηματίες «που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία» (πρβλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, Ponomarenko κατά Συμβουλίου, T-286/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:606, σκέψη 92).

173 Τρίτον, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος με την οποία προβάλλεται ότι ο ίδιος δεν καταλαμβανόταν από το τεκμήριο αλληλεξάρτησης μεταξύ των εξεχόντων επιχειρηματιών και της Ρωσικής Κυβέρνησης για τον λόγο ότι δεν ανήκε στην κατηγορία των επιχειρηματιών που βρίσκονται κοντά στον V. Putin και ότι καμία από τις επιχειρήσεις του δεν είχε τύχει προνομιακής μεταχείρισης εκ μέρους των δημοσίων αρχών. Συναφώς, κατ' αρχάς, υπογραμμίζεται ότι το πρώτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ' είχε ως μοναδικό σκοπό τη θέσπιση αντικειμενικού, αυτοτελούς και επαρκούς κριτηρίου που να δικαιολογεί την καταχώριση του ονόματος ορισμένων προσώπων στους επίμαχους καταλόγους, το οποίο απαιτεί από το Συμβούλιο να αποδείξει δύο σωρευτικά στοιχεία, ήτοι, αφενός, ότι το οικείο πρόσωπο είναι εξέχων επιχειρηματίας και, αφετέρου, ότι το πρόσωπο αυτό ασκεί δραστηριότητα στη Ρωσία. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι το εν λόγω σκέλος καθιέρωσε τεκμήριο (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Haswani κατά Συμβουλίου, C-241/19 P, EU:C:2020:545, σκέψη 79 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Εν συνεχεία, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 124 ανωτέρω, για να δικαιολογηθεί η εν λόγω καταχώριση βάσει του σκέλους αυτού, δεν είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ούτε η ύπαρξη σχέσης μεταξύ του προσφεύγοντος και του ρωσικού καθεστώτος ούτε η στήριξη του εν λόγω καθεστώτος ή το όφελος που αντλείται από αυτό. Επομένως, για την εφαρμογή του ίδιου σκέλους, δεν ασκεί επιρροή το ζήτημα αν ο προσφεύγων ανήκει στον στενό κύκλο του V. Putin με διασυνδέσεις με την KGB ή με το δίκτυο της Αγίας Πετρούπολης, αν ασκεί δραστηριότητα στους ελεγχόμενους από το κράτος τομείς, αν του έχουν ανατεθεί δημόσιες συμβάσεις ή αν έχει τύχει φορολογικών πλεονεκτημάτων ή ειδικής μεταχείρισης. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά το γεγονός ότι καμία από τις εταιρίες του δεν είχε Υπουργό της Ρωσικής Κυβέρνησης ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στο διοικητικό της συμβούλιο.

174 Τέταρτον, στο μέτρο που ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως για τον λόγο ότι η κοινοπραξία Alfa Group στερείται νομικής προσωπικότητας, με αποτέλεσμα ο ίδιος να μην μπορεί να είναι μέτοχός της, η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Πράγματι, η ιδιότητα του μετόχου της κοινοπραξίας αυτής μπορεί να αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων που μετέχουν στην εν λόγω κοινοπραξία (πρβλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, Ponomarenko κατά Συμβουλίου, T-286/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:606, σκέψη 116). Εκτός αυτού, όπως προκύπτει από το έγγραφο υπ' αριθ. 2 του φακέλου WK 10524/2023 REV 1, ήτοι από σελίδα του ιστοτόπου της AlfaStrakhovanie, η εταιρία αυτή εμφανίζεται ως ανήκουσα στην «χρηματοπιστωτική και βιομηχανική κοινοπραξία Alfa Group».

175 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο προσφεύγων δεν απέδειξε ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως διατηρώντας, με την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ΄.

176 Κατά δεύτερον, ως εκ περισσού, επισημαίνεται ότι, αντιθέτως προς το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο ζ΄, της απόφασης 2014/145, κατά την αρχική του εκδοχή όπως διαμορφώθηκε με την απόφαση 2022/329 και προς το πρώτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ΄, τα οποία προσδιορίζουν ειδικώς τους «εξέχοντες επιχειρηματίες», το τρίτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ΄ επεκτείνει το προσωπικό πεδίο εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων, μη απαιτώντας πλέον οι επιχειρηματίες να είναι «εξέχοντες».

177 Υπογραμμίζεται ότι, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών που επιδιώκει το Συμβούλιο, οι οποίοι υπενθυμίζονται στην αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2023/1094 και συνίστανται στην άσκηση μέγιστης πίεσης στις ρωσικές αρχές προκειμένου αυτές να παύσουν τις ενέργειες και τις πολιτικές τους που αποσταθεροποιούν την Ουκρανία, η έννοια των «επιχειρηματιών» αφορά μόνον τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν μη αμελητέα –από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως– οικονομική δραστηριότητα σε οικονομικούς τομείς οι οποίοι αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας και των οποίων η συμπερίληψη στον επίμαχο κατάλογο ενδέχεται, ως εκ τούτου, να αυξήσει το κόστος των ενεργειών της Ρωσικής Ομοσπονδίας που υπονομεύουν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας και, κατά συνέπεια, να αυξήσει την πίεση στη Ρωσική Ομοσπονδία που είναι υπεύθυνη για την εισβολή στην Ουκρανία (πρβλ. απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2025, Vinokurov κατά Συμβουλίου, T-1106/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2025:106, σκέψη 48).

178 Επιπλέον, όσον αφορά τους οικονομικούς τομείς που αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, από το γράμμα του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ΄ προκύπτει πέραν πάσης αμφισβήτησης ότι σημαντική πηγή εσόδων στην Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας πρέπει να αποτελεί ο οικονομικός τομέας και όχι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο του οποίου το όνομα είναι καταχωρισμένο στους επίμαχους καταλόγους. Βεβαίως, η απόφαση 2014/145, όπως τροποποιήθηκε, δεν ορίζει την έννοια της «σημαντικής πηγής εσόδων». Τούτου λεχθέντος, γεγονός παραμένει ότι η χρήση του επιθέτου «σημαντική», που προσδιορίζει το ονοματικό σύνολο «πηγή εισοδημάτων», σημαίνει ότι η εν λόγω πηγή εσόδων πρέπει να είναι αξιόλογη και, επομένως, όχι αμελητέα (πρβλ. απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2025, Vinokurov κατά Συμβουλίου, T-1106/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2025:106, σκέψη 49).

179 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων αναγνωρίζει ότι, κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, ο ίδιος ήταν ακόμη μέτοχος της Rosvodokanal. Επισημαίνεται ότι, στο έγγραφο παρουσίασης της κοινοπραξίας Alfa Group (παράρτημα Β.2 του υπομνήματος αντικρούσεως), η εν λόγω εταιρία περιγράφεται ως μία από τις μεγαλύτερες ρωσικές ιδιωτικές επιχειρήσεις στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, η οποία παρέχει υπηρεσίες σε περίπου 5 εκατομμύρια πελάτες, ασκεί τις δραστηριότητές της σε επτά ρωσικές πόλεις και απασχολεί περίπου 10 000 άτομα. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το έγγραφο υπ' αριθ. 2 του φακέλου αποδεικτικών στοιχείων WK 10524/2023 REV 1, η εταιρία αυτή μνημονεύεται ως ανήκουσα στην εν λόγω κοινοπραξία.

180 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι, λόγω και μόνον της ιδιότητας του μετόχου της Rosvodokanal, ο προσφεύγων ασκεί μη αμελητέα –από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως– οικονομική δραστηριότητα, οπότε εμπίπτει στην ιδιότητα του επιχειρηματία κατά την έννοια του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′.

181 Κατά τη νομολογία, πάντως, ο τομέας της ύδρευσης και της αποχέτευσης αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσίας, δεδομένου ότι ο τομέας αυτός απέφερε φορολογικά έσοδα άνω των 94 δισεκατομμυρίων ρωσικών ρουβλίων (RUB) (περίπου 967 εκατομμυρίων ευρώ) το 2022 (πρβλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, ΟΤ κατά Συμβουλίου, T-286/23, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:606, σκέψεις 126 και 127).

182 Η επιχειρηματολογία την οποία προέβαλε ο προσφεύγων κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση ότι οι φόροι που κατέβαλε η Rosvodokanal αντιπροσωπεύουν μικρό μόνο μέρος του συνολικού ποσού των φόρων που κατέβαλε ο τομέας αυτός δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Συγκεκριμένα, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 178 ανωτέρω, σημασία έχουν τα έσοδα που παράγονται από τον τομέα και όχι οι φόροι που καταβάλλει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή οντότητα.

183 Επομένως, το γεγονός και μόνον ότι ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της Rosvodokanal κατά τον χρόνο εκδόσεως των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023 αρκούσε για να εμπίπτει η προσωπική του κατάσταση στο τρίτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′.

184 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας, κατά την ημερομηνία έκδοσης των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023, ότι ο προσφεύγων ήταν εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Ρωσία κατά την έννοια του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′, καθώς και επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος σε τομέα ο οποίος αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά την έννοια του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′.

185 Κατά τη νομολογία, όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας απόφασης περί επιβολής περιοριστικών μέτρων, λαμβανομένης υπόψη της προληπτικής φύσης τους, αν ο δικαστής της Ένωσης κρίνει ότι ένας τουλάχιστον από τους προβαλλόμενους λόγους είναι αρκούντως ακριβής και συγκεκριμένος, ότι είναι τεκμηριωμένος και ότι συνιστά, αυτός καθεαυτόν, επαρκές έρεισμα για να στηρίξει την απόφαση αυτή, η περίσταση ότι άλλοι μεταξύ των λόγων αυτών δεν συνιστούν τέτοιο έρεισμα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την ακύρωση της εν λόγω απόφασης (αποφάσεις της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 72, και της 15ης Νοεμβρίου 2023, ΟΤ κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 186).

186 Επομένως, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα του προσφεύγοντος τα οποία βάλλουν κατά της διατήρησης της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους βάσει του κριτηρίου δ′, πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται πλάνη εκτιμήσεως στην οποία φέρεται να υπέπεσε το Συμβούλιο όταν αποφάσισε να διατηρήσει το όνομα του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους με την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023.

γ) Επί των πράξεων του Μαρτίου του 2024

187 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, από τον Μάρτιο του 2022, δεν είναι πλέον μέτοχος της κοινοπραξίας Alfa Group. Υποστηρίζει ότι μεταβίβασε τις συμμετοχές που κατείχε στην Alfa Bank Russia, στην AlfaStrakhovanie Russia καθώς και στη CTF Holdings.

188 Λαμβανομένων υπόψη των αποφάσεων της 10ης Απριλίου 2024, Aven κατά Συμβουλίου (T-301/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:214), και της 10ης Απριλίου 2024, Fridman κατά Συμβουλίου (T-304/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:215), ο προσφεύγων θεωρεί ότι η διατήρηση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους συνιστά αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ της προσωπικής του κατάστασης και εκείνης των προσφευγόντων στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις.

189 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

190 Όσον αφορά το γενικό πλαίσιο το οποίο δικαιολόγησε την εκ μέρους του Συμβουλίου λήψη των επίμαχων περιοριστικών μέτρων (βλ. σκέψη 88 ανωτέρω), επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά την ημερομηνία έκδοσης των πράξεων του Μαρτίου του 2024, η κατάσταση στην Ουκρανία παρέμενε σοβαρή. Ομοίως, τα εν λόγω μέτρα εξακολουθούσαν να δικαιολογούνται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή να ασκηθεί μέγιστη πίεση στις ρωσικές αρχές, προκειμένου αυτές να παύσουν τις ενέργειες και τις πολιτικές τους που αποσταθεροποιούν την Ουκρανία καθώς και τη στρατιωτική επίθεση κατά της εν λόγω χώρας, και να αυξηθεί το κόστος των ενεργειών της Ρωσικής Ομοσπονδίας που υπονομεύουν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας.

191 Όσον αφορά την προσωπική κατάσταση του προσφεύγοντος, στην αιτιολογία καταχώρισης που περιέχουν οι πράξεις του Μαρτίου του 2024, αυτός δεν χαρακτηρίζεται πλέον ως «ένας από τους κυριότερους μετόχους της κοινοπραξίας Alfa Group», αλλά ως «κύριος μέτοχος της κοινοπραξίας Alfa Group». Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, κατ' ουσίαν, πρόκειται για την ίδια αιτιολογία με εκείνη των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023.

192 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης που οδήγησε στην έκδοση των πράξεων του Μαρτίου του 2024, ο προσφεύγων δεν επικαλέστηκε κανένα νέο στοιχείο για να αποδείξει ότι δεν ήταν πλέον κύριος μέτοχος της κοινοπραξίας Alfa Group.

193 Στο πλαίσιο του υπομνήματος προσαρμογής, ο προσφεύγων, προκειμένου να αποδείξει ότι δεν ήταν πλέον κύριος μέτοχος της κοινοπραξίας Alfa Group μέσω της ABH Holdings, προσκόμισε απόσπασμα του μητρώου πραγματικών δικαιούχων της εν λόγω εταιρίας που κατάρτισε το Luxembourg Business Register (παράρτημα E.5 του εν λόγω υπομνήματος), και το οποίο, σε αντίθεση με το απόσπασμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα A.28 του δικογράφου της προσφυγής, φέρει την υπογραφή του διαχειριστή.

194 Πρώτον, όσον αφορά την εφαρμογή στον προσφεύγοντα του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ', επισημαίνεται ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε κανένα νέο στοιχείο προκειμένου να αποδείξει ότι η μεταβίβαση της κυριότητας των συμμετοχών που κατείχε στη CTF Holdings συντελέστηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος του. Κατά συνέπεια, για τους ίδιους λόγους με

εκείνους που εκτίθενται στις σκέψεις 142 έως 155 ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της εν λόγω εταιρίας κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Μαρτίου του 2024.

195 Όσον αφορά τη φερόμενη μεταβίβαση των συμμετοχών που κατείχε στην ABH Holdings, δεδομένου ότι το απόσπασμα του μητρώου πραγματικών δικαιούχων που περιλαμβάνει την υπογραφή του διαχειριστή δεν μνημονεύει την ακριβή ημερομηνία μεταβίβασης των εν λόγω συμμετοχών προς τον αποκτώντα, πρέπει να γίνει δεκτό, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 164 και 165 ανωτέρω, ότι το απόσπασμα αυτό δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι η κυριότητα των εν λόγω συμμετοχών μεταβιβάστηκε πράγματι πριν από τις 15 Μαρτίου 2022. Ομοίως, δεδομένου ότι ο αποκτών δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωσή του περί καταβολής, πρέπει επίσης να αποδειχθεί ότι οι συμβατικές διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση δεν συνοδεύονταν από διαλυτική αίρεση σε περίπτωση μη καταβολής του τιμήματος. Κατά συνέπεια, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στις σκέψεις 157 έως 166 ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της εν λόγω εταιρίας κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Μαρτίου του 2024.

196 Επομένως, το Συμβούλιο μπορούσε να θεωρήσει ότι ο προσφεύγων ήταν κύριος μέτοχος της κοινοπραξίας Alfa Group κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Μαρτίου του 2024, οπότε η διατήρηση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους βάσει του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′ ήταν βάσιμη.

197 Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι ο προσφεύγων αναγνώρισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι ήταν ακόμη μέτοχος της Rosvodokanal κατά τον χρόνο έκδοσης των πράξεων του Μαρτίου του 2024, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 179 έως 183 ανωτέρω, απλώς και μόνον λόγω της ιδιότητας του μετόχου της εταιρίας αυτής, η διατήρηση της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους δικαιολογείται βάσει του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′.

198 Κατά τα λοιπά, ο προσφεύγων δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι η διατήρηση της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους συνιστά αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με την κατάσταση του M. Fridman και του P. Aven λόγω του ότι οι πράξεις που τους αφορούν ακυρώθηκαν με τις αποφάσεις της 10ης Απριλίου 2024, Aven κατά Συμβουλίου (T-301/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:214), και της 10ης Απριλίου 2024, Fridman κατά Συμβουλίου (T-304/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:215). Πράγματι, όπως προκύπτει από το σκεπτικό των αποφάσεων της 10ης Απριλίου 2024, Aven κατά Συμβουλίου (T-301/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:214), και της 10ης Απριλίου 2024, Fridman κατά Συμβουλίου (T-304/22, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:215), η καταχώριση των ονομάτων των αντίστοιχων προσφευγόντων στους επίμαχους καταλόγους στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι ως άνω αποφάσεις δεν στηρίχθηκε ούτε στο αρχικό κριτήριο ζ′ ούτε στο τροποποιημένο κριτήριο ζ′.

199 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας, κατά την ημερομηνία έκδοσης των πράξεων του Μαρτίου του 2024, ότι ο προσφεύγων ήταν εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Ρωσία κατά την έννοια του πρώτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′, καθώς και επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος σε τομέα ο οποίος αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά την έννοια του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ′.

200 Κατά τη νομολογία, όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας απόφασης περί επιβολής περιοριστικών μέτρων, λαμβανομένης υπόψη της προληπτικής φύσης τους, αν ο δικαστής της Ένωσης κρίνει ότι ένας τουλάχιστον από τους προβαλλόμενους λόγους είναι αρκούντως ακριβής και συγκεκριμένος, ότι είναι τεκμηριωμένος και ότι συνιστά, αυτός καθεαυτόν, επαρκές έρεισμα για να στηρίξει την απόφαση αυτή, η περίσταση ότι άλλοι μεταξύ των λόγων αυτών δεν συνιστούν τέτοιο έρεισμα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την ακύρωση της εν λόγω απόφασης (αποφάσεις της 28ης Νοεμβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 72, και της 15ης Νοεμβρίου 2023, OT κατά Συμβουλίου, T-193/22, EU:T:2023:716, σκέψη 186).

201 Επομένως, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστούν τα λοιπά επιχειρήματα του προσφεύγοντος τα οποία βάλλουν κατά της διατήρησης της καταχώρισης του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους βάσει του κριτηρίου δ', πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε πλάνη εκτιμήσεως κατά την έκδοση των πράξεων του Μαρτίου του 2024.

202 Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται σε πλάνη εκτιμήσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

3. Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

203 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ. Κατά την άποψή του, δεδομένου ότι η επωνυμία της Alfa Bank περιελήφθη στους επίμαχους καταλόγους με τις πράξεις της 13ης Μαρτίου 2023 που μνημονεύονται στη σκέψη 12 ανωτέρω, θα ήταν απρόσφορο να διατηρηθούν τα εις βάρος του περιοριστικά μέτρα προς επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών. Θεωρεί ότι, δεδομένου ότι ο ίδιος ουδέποτε διηύθυνε την εν λόγω εταιρία την οποία αφορούν τα περιοριστικά μέτρα, ότι δεν κατοικεί στη Ρωσία και ότι δεν είναι υπόκειται στον φόρο στη χώρα αυτήν, η διατήρηση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους δεν είναι ικανή να επιτύχει τους επιδιωκόμενους σκοπούς, ήτοι την άσκηση πιέσεως στους Ρώσους ιθύνοντες. Εκτιμά επίσης ότι, εφόσον δεν είναι πλέον μέτοχος εταιριών και δεν κατέχει καμία θέση διαχειριστή ή διευθυντή σε καμία από αυτές, δεν είναι σε θέση να ασκήσει επιρροή επί των εταιριών αυτών.

204 Επιπλέον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι οι παρεκκλίσεις βάσει των οποίων είναι δυνατόν να ζητηθεί η αποδέσμευση ορισμένων κεφαλαίων προκειμένου να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες δεν είναι αποτελεσματικές, λαμβανομένων υπόψη των εμποδίων που αντιμετωπίζει ο ίδιος στο πλαίσιο της εφαρμογής τους από τις εθνικές αρχές και της διάθεσης των κεφαλαίων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

205 Επιπλέον, ο προσφεύγων εκτιμά ότι, λαμβανομένων υπόψη των σχεδίων της Επιτροπής για τη θέσπιση κανόνων που επιτρέπουν τη δήμευση και την κατάσχεση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, τα περιοριστικά μέτρα δεν μπορούν πλέον να θεωρηθούν ως στερούμενα προσωρινού, συντηρητικού και προληπτικού χαρακτήρα.

206 Ο προσφεύγων προσάπτει επίσης στο Συμβούλιο ότι δεν προέβη σε απολογισμό των επιπτώσεων των περιοριστικών μέτρων προκειμένου να διαπιστώσει αν τα μέτρα αυτά είχαν πράγματι συμβάλει στην επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών. Θεωρεί δε ότι οι σκοποί των περιοριστικών μέτρων δεν έχουν επιτευχθεί στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι ο πόλεμος έχει χαθεί.

207 Το Συμβούλιο αντικρούει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

208 Υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας, η οποία συγκαταλέγεται στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης και επαναλαμβάνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4 ΣΕΕ, απαιτεί να είναι τα προβλεπόμενα από διάταξη του δικαίου της Ένωσης μέσα πρόσφορα για την υλοποίηση των επιδιωκόμενων από την οικεία ρύθμιση σκοπών και να μην υπερβαίνουν το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών αυτών (αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 2012, Al-Aqsa κατά Συμβουλίου και Κάτω Χώρες κατά Al-Aqsa, C-539/10 P και C-550/10 P, EU:C:2012:711, σκέψη 122, και της 1ης Ιουνίου 2022, Prigozhin κατά Συμβουλίου, T-723/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2022:317, σκέψη 133).

209 Η νομολογία διευκρινίζει συναφώς ότι, όσον αφορά τον δικαστικό έλεγχο της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, πρέπει να αναγνωρίζεται στον νομοθέτη της Ένωσης ευρεία εξουσία εκτίμησης σε τομείς οι οποίοι προϋποθέτουν επιλογές πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής φύσης εκ μέρους του, στο πλαίσιο των οποίων καλείται να προβεί σε σύνθετες εκτιμήσεις. Κατά συνέπεια, η νομιμότητα μέτρου το οποίο έχει ληφθεί στους εν λόγω τομείς θίγεται μόνον αν το μέτρο αυτό είναι προδήλως ακατάλληλο σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει το αρμόδιο θεσμικό όργανο (βλ. απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2016, Rotenberg κατά Συμβουλίου, T-720/14, EU:T:2016:689, σκέψη 179 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

210 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα ανταποκρίνονται σε σκοπό γενικού συμφέροντος, αναγνωριζόμενο ως τέτοιο από την Ένωση, ικανό να δικαιολογήσει αρνητικές συνέπειες, ακόμη και σημαντικές, για ορισμένους επιχειρηματίες (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψη 150). Πράγματι, τα εν λόγω μέτρα αποσκοπούν στην άσκηση πιέσεων προς τις ρωσικές αρχές, ώστε να τερματίσουν τις ενέργειες και τις πολιτικές τους που αποσταθεροποιούν την Ουκρανία. Ειδικότερα, με τη λήψη περιοριστικών μέτρων εις βάρος των εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία καθώς και των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται σε τομείς οι οποίοι αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το Συμβούλιο αποσκοπεί, αφενός, στο να εκμεταλλευτεί την επιρροή που δύνανται να ασκήσουν τα πρόσωπα αυτά στο ρωσικό καθεστώς, ωθώντας τα να ασκήσουν πίεση στην κυβέρνηση αυτή προκειμένου να μεταβάλει την πολιτική της, και, αφετέρου, στο να αυξηθεί το κόστος των ενεργειών της Ρωσικής Ομοσπονδίας που υπονομεύουν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας. Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι η Ένωση επιδιώκει να μειώσει τα έσοδα του ρωσικού κράτους και να ασκήσει πίεση στη Ρωσική Κυβέρνηση προκειμένου να μειώσει την ικανότητά της να χρηματοδοτεί δράσεις που υπονομεύουν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας και να τις τερματίσει με στόχο τη διατήρηση της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας σταθερότητας. Πρόκειται δε για σκοπό ο οποίος εμπίπτει σε εκείνους που επιδιώκονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και μνημονεύονται στο άρθρο 21, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ, όπως η διατήρηση της ειρήνης, η πρόληψη των συγκρούσεων και η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας.

211 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του προσφεύγοντος δεν είναι προδήλως ακατάλληλα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η επωνυμία της Alfa Bank προστέθηκε στους επίμαχους καταλόγους. Πράγματι, εφόσον ο προσφεύγων εμπίπτει στο πρώτο και στο τρίτο σκέλος του τροποποιημένου κριτηρίου ζ', το γεγονός και μόνον ότι τα περιοριστικά μέτρα αφορούν και οντότητα με την οποία αυτός συνδέεται δεν είναι ικανό να καταστήσει τα μέτρα που τον αφορούν προδήλως ακατάλληλα για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, δεδομένου ότι τα προσωπικά του κεφάλαια δεν πρέπει να συγχέονται με τα κεφάλαια της εν λόγω

εταιρίας. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η κοινοπραξία Alfa Group δεν περιορίζεται στην εταιρία αυτή, αλλά περιλαμβάνει και την AlfaStrakhovanie, την X5 Retail Group, την A1 και τη Rosvodokanal.

212 Όσον αφορά τον αναγκαίο χαρακτήρα των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, διαπιστώνεται ότι τυχόν εναλλακτικά και λιγότερο επαχθή μέτρα, όπως ένα σύστημα προηγούμενης άδειας ή η υποχρέωση εκ των υστέρων δικαιολογήσεως της χρήσεως των καταβληθέντων κεφαλαίων, δεν καθιστούν δυνατή την εξίσου αποτελεσματική επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, οι οποίοι υπομνήσθηκαν στη σκέψη 210 ανωτέρω (πρβλ. απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2016, Rotenberg κατά Συμβουλίου, Τ-720/14, EU:T:2016:689, σκέψη 182 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

213 Συναφώς, στο μέτρο που ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η καταχώριση της επωνυμίας της Alfa Bank στους επίμαχους καταλόγους δύναται να αποτελέσει εναλλακτικό μέτρο λιγότερο επαχθές και ικανό να επιτύχει εξίσου αποτελεσματικά τους επιδιωκόμενους σκοπούς, η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, η περιουσία του προσφεύγοντος διακρίνεται από την περιουσία της εν λόγω εταιρίας και δεν περιορίζεται μόνο στα στοιχεία ενεργητικού που κατέχει το εν λόγω χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

214 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι τα περιοριστικά μέτρα συνιστούν προσωρινούς και αναστρέψιμους περιορισμούς και ότι προβλέπονται δυνατότητες παρεκκλίσεων.

215 Ο προσφεύγων δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τη διαπίστωση αυτήν υποστηρίζοντας ότι αντιμετωπίζει δυσχέρειες κατά την εφαρμογή των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφοι 3 και 4, της απόφασης 2014/145, όπως έχει τροποποιηθεί, και στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στο άρθρο 5, παράγραφος 1, και στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 269/2014. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, μόνον τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια μπορούν να ελέγχουν το κύρος των εθνικών μέτρων εκτελέσεως των πράξεων της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1996, Branco κατά Επιτροπής, Τ-271/94, EU:T:1996:103, σκέψη 53, και της 14ης Απριλίου 2016, Ben Ali κατά Συμβουλίου, Τ-200/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:216, σκέψη 268). Επομένως, σε περίπτωση που τα εθνικά δικαστήρια συναντήσουν δυσχέρειες κατά την ερμηνεία των προαναφερθεισών παρεκκλίσεων, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ. Ομοίως, το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, να αποφαίνεται επί διαφορών μεταξύ του προσφεύγοντος και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που δεν θέτουν στη διάθεσή του κεφάλαια μολονότι έχει χορηγηθεί άδεια από την αρμόδια εθνική αρχή.

216 Ο προσωρινός και αναστρέψιμος χαρακτήρας των περιοριστικών μέτρων δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση ούτε από το σχέδιο της Επιτροπής για τη δήμευση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων. Πράγματι, όπως επισημαίνει το Συμβούλιο, η κανονιστική ρύθμιση που ίσχυε κατά την έκδοση των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023 και του Μαρτίου του 2024 δεν προβλέπει τη δυνατότητα δήμευσης των κεφαλαίων των προσώπων τα οποία αφορούν τα περιοριστικά μέτρα όταν δεν συντρέχει παράβαση των διατάξεων του κανονισμού 269/2014, όπως έχει τροποποιηθεί. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει «κατάλληλα μέτρα» δήμευσης των προϊόντων των παραβιάσεων του εν λόγω κανονισμού. Επομένως, το Συμβούλιο κατέλιπε ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως στις εθνικές αρχές όσον αφορά τον ορισμό, τη φύση και την έκταση της δήμευσης αυτής (πρβλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2024, Timchenko και Timchenko κατά Συμβουλίου, Τ-644/22, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2024:621, σκέψη 104). Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι ο

προσφεύγων δεν ισχυρίζεται ότι τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του είχαν ως συνέπεια τη δήμευση των κεφαλαίων του. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων αβασίμως υποστηρίζει ότι τα εν λόγω μέτρα δεν έχουν προσωρινό και αναστρέψιμο χαρακτήρα.

217 Επομένως, εν προκειμένω, τα μειονεκτήματα που προκλήθηκαν στον προσφεύγοντα δεν είναι προδήλως δυσανάλογα σε σχέση με τη σπουδαιότητα των σκοπών που επιδιώκονται με τις προσβαλλόμενες πράξεις.

218 Τέλος, ο προσφεύγων αβασίμως υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο δεν προέβη σε απολογισμό των επιπτώσεων των περιοριστικών μέτρων και ότι, κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων, δεδομένου ότι ο πόλεμος είχε χαθεί, δεν ήταν πλέον δικαιολογημένη η διατήρηση σε ισχύ των εις βάρος του περιοριστικών μέτρων. Πράγματι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 3 της απόφασης 2023/1767 και από την αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2024/847, κατά το χρονικό εκείνο σημείο, ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας συνεχιζόταν, δικαιολογώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την παράταση των περιοριστικών μέτρων για διάστημα έξι μηνών. Επιπλέον, αντιθέτως προς όσα ο ίδιος υποστηρίζει, η προσωπική του κατάσταση έτυχε περιοδικής επανεξέτασης, γεγονός που οδήγησε το Συμβούλιο να διατηρήσει σε ισχύ τα εις βάρος του περιοριστικά μέτρα. Όπως, όμως, προκύπτει από την εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το Συμβούλιο βασίμως διαπίστωσε ότι ο προσφεύγων εμπίπτει στις κατηγορίες προσώπων που μνημονεύονται στο πρώτο και στο τρίτο σκέλος του του τροποποιημένου κριτηρίου ζ'.

219 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, πρέπει να απορριφθεί.

220 Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

V. Επί των δικαστικών εξόδων

221 Σύμφωνα με το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδά του, καθώς και στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του τελευταίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τον OT στα δικαστικά έξοδα.

Mastroianni Brkan Gâlea

Tóth Kalėda

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Ιουλίου 2025.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

I. Ιστορικό της διαφοράς . . . 2

II. Μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά . . . 6

III. Αιτήματα των διαδίκων . . . 7

IV. Σκεπτικό . . . 8

A. Επί της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να αποφανθεί επί του δεύτερου αιτήματος του προσφεύγοντος . . . 8

B. Επί της ουσίας . . . 8

1. Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας . . . 9

α) Επί των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023 . . . 9

β) Επί των πράξεων του Μαρτίου του 2024 . . . 14

2. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε πλάνη εκτιμήσεως . . . 15

α) Εισαγωγικές παρατηρήσεις . . . 15

β) Επί των πράξεων του Σεπτεμβρίου του 2023 . . . 17

1) Επί της αξιοπιστίας των αποδεικτικών στοιχείων . . . 17

2) Επί της εφαρμογής στον προσφεύγοντα του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τροποποιημένου κριτηρίου ζ’ . . . 20

γ) Επί των πράξεων του Μαρτίου του 2024 . . . 35

3. Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας . . . 37

V. Επί των δικαστικών εξόδων . . . 40